

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

A SPORTTAL KAPCSOLATOS
SZÁMVEVŐSZÉKI TAPASZTALATOK
HAZAI ÉS NEMZETKÖZI VISZONYLATBAN

2022.

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

ELEMZÉS

A SPORTTAL KAPCSOLATOS
SZÁMVEVŐSZÉKI TAPASZTALATOK
HAZAI ÉS NEMZETKÖZI VISZONYLATBAN

Engedélyező:

Domokos László
elnök

Szerkesztő:

DR. FELFÖLDI IZABELLA projektvezető

Az elemzés elkészítését felügyelte:

TÓTH MARIANNA felügyeleti vezető

Készítették:

DR. FELFÖLDI IZABELLA projektvezető

NAGY ZSOLT számvevő

Kiadja az Állami Számvevőszék

EL-3588-006/2022.

Az Elemzés
az interneten
a www.asz.hu
oldalon
olvasható.

TARTALOMJEGYZÉK

▶	KÖVETKEZTETÉSEK	5
▶	AZ ELEMZÉS CÉLJA, MÓDSZERE, HASZNOSULÁSA, TÁRSADALMI INDOKOLTSÁGA	7
	Az elemzés célja	7
	Az elemzés módszere	7
	Az elemzés hasznosulása, társadalmi indokltsága	8
▶	1. A SPORT SZEREPE	9
	1.1 A sport társadalmi-gazdasági szerepe	9
	1.2. A világvjárvány hatása a sportra, a sportágazat digitalizációja	9
	1.3. A sport megítélésének ellentmondásai hazánkban	10
▶	2. A SPORT EURÓPAI UNIÓS VONATKOZÁSAI	14
	2.1. A sport, mint európai uniós szakpolitika	14
	2.2. A sport európai megközelítése	15
	2.3. Európai Sport Charta	16
	2.4. A sport uniós finanszírozási rendszere	16
▶	3. A SPORT RENDSZERE ÉS JOGSZABÁLYI KERETEI MAGYARORSZÁGON	18
	3.1. Hazai sportszervezetek	18
	3.2. A sport finanszírozási rendszere Magyarországon	19
	3.3. A sportcélú közkiadások a 2014-2020. években	21
▶	4. A SPORT TERÜLETÉT ÉRINTŐ ÁSZ TAPASZTALATOK	23
	4.1. A számvevőszéki ellenőrzések tapasztalatainak áttekintése	23
	4.2. A számvevőszéki elemzések megfogalmazásainak összegzése	24
	4.3. Az ÁSZ támogatói, együttműködő szerepe a hazai és nemzetközi sportrendezvények megrendezésében	25
▶	5. NEMZETKÖZI SZÁMVEVŐSZÉKI GYAKORLATOK	27
▶	FELHASZNÁLT IRODALOM	29
▶	MELLÉKLETEK	34
	Rövidítésjegyzék	34
	Jogszabályjegyzék	34
	Fogalomtár	35

KÖVETKEZTETÉSEK

Az Európai Sport Charta (1997) meghatározása szerint *“A sport minden olyan fizikai tevékenység, amelynek célja – esetenként vagy szervezett formában – a fizikai és szellemi erőnlét kifejezése vagy fejlesztése, társadalmi kapcsolatok teremtése vagy különböző szintű versenyeken eredmények elérése”*. **A sportolás és a rendszeres testedzés támogatása az Alaptörvényben meghatározott, a testi és lelki egészséghez való alapvető jog érvényesülésének, biztosításának egyik segítő eszköze.** A szolgáltató állam kötelezettsége, hogy az ország gazdasági-társadalmi teherbíróképességéhez igazodva – egyre bővülő mértékben – segítse elő, illetve tegye lehetővé a lakosság egészségének a sportolás lehetőségét („a sport mindenkié”).

Magyarországon a 2010-2020. közötti időszakban a sportszférában működő szervezetek száma több mint 28%-kal emelkedett, 2020-ban már közel tízezer szervezet nyújtott sportolási, sporttal kapcsolatos szabadidős lehetőséget. A sportcélú szervezetek számának növekedését azonban jóval meghaladta a bevételük növekedése, ez a 2010-2020. évek közötti időszakban több mint hétszeresére emelkedett. **A sportszervezetek tehát jelentős társadalmi, gazdasági szereplőkké léptek elő.**

A sport területén kiemelt mértékben növekszik a közpénzt felhasználók száma és az felhasznált közpénz nagysága is. A kulturális, közösségépítő, egészségmegőrző és versenyeredményeket elérő szerepe mellett **fel kell hívni a sportszervezetek figyelmét arra is, hogy a közpénzekkel való gazdálkodás elszámoltathatóságának és átláthatóságának az alapvető feltételeit szabályozottságuk kialakításával kell biztosítaniuk.**

A sportszervezetek bevételeinek növekedésével párhuzamosan a költségvetésből származó sportcélú kiadásokra fordított összegek is emelkedtek: 2014. évről 2020. évre több mint három és félszeresére, 119,6 Mrd Ft-ról 441,1 Mrd Ft-ra nőtt, amely 2014-2020. között összesen több mint 2000 Mrd Ft kiadást eredményezett. 2014. évről 2016. évre megnégyszereződött a sportlétesítmények, edzőtáborok működtetésére, fejlesztésére fordított állami kiadások összege. **A megnövekedett sportcélú költségvetési támogatások összegének jelentős növekedése alapozza meg a sportszervezetek szabályos működésének társadalmi érdeklődés középpontjába kerülését.**

A sport nemcsak a szabadidő hasznos eltöltése, de a fizikális és mentális egészség megőrzésének, a szociális kapcsolatok erősítésének is fontos eszköze, összgazdasági szempontól pedig egyrészt keresletélénkítő, másrészt egészségügyi kiadásokat csökkentő hatása is van. 2014-ben azonban a 15 éves és annál idősebb magyar lakosság 43%-a egyáltalán nem sportolt, ez a helyzet 2019-re csak tovább romlott, a 15 évesnél idősebb lakoságnak mindössze 23% végzett legalább heti 150 perc szabadidős testmozgást. **A sporthoz való hozzáférés, a fizikai aktivitás népszerűsítése terén a sportszervezetekre tehát társadalmi érintettségük kapcsán jelentős feladat hárul.**

Az Alaptörvény szerinti egészséghez való jog, s így a sporttal kapcsolatos minden tevékenység – helyi, regionális, állami és nemzetközi szerepvállalás – jelentősége 2020. évtől kezdődően fokozottan felértékelődött a COVID-19 járvány negatív hatásainak ellensúlyozása érdekében. A világjárvány hatására a sportágazat is hátrányokat szenvedett el, visszaszorult a polgárok jólétéhez való hozzájárulása a szigorú korlátozó intézkedések következtében.

Az ÁSZ 2016-2018. között 13 sporttal összefüggő feladatot ellátó, önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság ellenőrzését végezte el, amelynek során azt tapasztalata, hogy bár a gazdasági társaságok esetében az alkotmányos alapokkal bíró önkormányzati autonómia és a feladatellátás szabadsága érvényesült, a társaságokra jellemző volt az átláthatóság hiánya. A társaságoknak a közfeladatuk ellátásához az önkormányzatok támogatására, jelentős közpénzjuttatásra volt szükségük, működésük a feladataik sajátosságaiából eredően jellemzően veszteséges volt, ami viszont fenntarthatósági kockázatot jelentett.

Az ÁSZ korábbi elemzésében (*ÁSZ elemzés, 2016a*) kiemelte, hogy **a nagyberuházások megvalósítását számos korrupciós kockázat fenyegeti**, és amennyiben a nagyberuházás olimpia megrendezésére irányul, akkor a korrupció kockázatát tovább növelik olyan tényezők, mint a fix végső határidő, a magas presztízs, az egyszeri és egyedi jelleg, illetve a komplexitás. A nagyberuházások tervezésénél különösen nagy **kockázatot**

jelent, ha elmaradnak körültekintő elemzések, számítások a projekt alakulására, a lehetséges változásokra nézve. Az ÁSZ rámutatott arra a fontos nemzetközi tapasztalatra is, hogy rendszeresen és nagymértékben alábecsülik egy-egy olimpia rendezési költségeit.

A magyar számvevőszék **mellett a horvát, a szlovén, a japán, a brit, a litván, a lengyel, a lett, és a svéd számvevőszékek is kiemelt figyelmet fordítottak az elmúlt években a sport területén működő szervezetek ellenőrzésére.** A horvátok a sportszervezetek pénzügyi kimutatásainak és a működéseinek megfelelőségét vizsgálták. A szlovén számvevőszék több, a sport témaköréhez kapcsolódó ellenőrzést is végzett a kulturális örökségek védelme a sport területén, a Sport Közintézet működésének szabályszerűsége terén, a japán számvevőszék a helyi Olimpiai Játékokhoz kapcsolódóan végzett ellenőrzéseket. A brit számvevőszék ellenőrizte, hogy a sportszervezetek világosan megfogalmazták-e céljaikat a sportban való részvétel terén, a kitűzött célokat elérték-e, annak realitásait áttekintették-e. A litván számvevőszék jelentése megállapította, hogy az élsport irányításával kapcsolatos változások végrehajtása érdekében hatékony intézkedéseket kell hozni az élsportolók utánpótlásának képzése, az infrastruktúra-fejlesztés célzott tervezése, a sportszövetségek finanszírozásának javítása területein. A lengyel számvevőszék a sport szempontjából különösen fontos beruházások programjáról szóló jelentése pozitívan értékelt a sport területén a kiemelt jelentőségű beruházásokat, amely az élsportolók edzésbázisának bővítését segítette. Jelenleg is folyamatban a svéd számvevőszék ellenőrzése, amely a sport és kultúra területén nyújtott állami támogatások tervezésére és kifizetésére fókuszál.

A sport szerepének támogatása nemcsak alaptörvényi szinten megfogalmazott cél, hanem élettani, egészségügyi szempontból is vitathatatlan társadalmi érdek. A sportszervezeteknek juttatott költségvetési forrásból származó támogatás pedig elősegíti ennek a kiemelt közérdeknek az érvényesülését. Ugyanakkor **a sportszervezetek támogatásához nem kapcsolódik olyan cél vagy célérték, amely túlmutatna a sportszervezet létrejöttén és működésén.**

A sportszervezetek támogatásának keretrendszerét biztosító jogszabályi rendelkezések részletesen szabályozzák a támogatási feltételeket, a beszámolási kötelezettséget, a támogatás felhasználásának ellenőrzését. Azonban felmerül, **hogy a költségvetési támogatások odaítélésekor végzett előzetes ellenőrzések betöltik-e szerepüket, és a megfogalmazott minimumkövetelmények elegendők-e ahhoz, hogy kiszűrjék azokat a szervezeteket, amelyek nem felelnek meg ezeknek a feltételeknek.**

Az ÁSZ 2016. óta ellenőrzi a nem állami fenntartású, közpénzt felhasználó szervezeteket, 2020-ban megkezdte a sportszervezetek, sportszövetségek ellenőrzését is. Az ÁSZ a sportszövetségek ellenőrzései során tapasztalta, hogy a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából a szervezetek adottságainak, körülményeinek leginkább **megfelelő szabályok, előírások, módszerek kialakítására a jövőben kiemelt figyelmet kell fordítaniuk, mivel a szabályozottság megléte az átláthatóságuk és elszámoltathatóságuk alapját jelenti.**

Az ÁSZ **felkészült a sportszervezetek és -szövetségek gazdálkodása szabályszerűségének új megközelítésű értékelésére,** amely a közpénz felhasználáshoz szükséges feltételek megteremtésének elősegítésére helyezi a fókuszot. Az ÁSZ-nak a szervezetekkel közös célja, **hogy a közpénz felhasználás feltételei biztosítottak legyenek, ezáltal javuljon a közpénzügyi helyzet, a közpénzügyek átláthatósága és rendezettsége.** Az ÁSZ további támogatást kíván nyújtani a szervezeteknek szükséges intézkedések megtételéhez, és hozzá kíván járulni ahhoz, hogy a sportszervezetek felkészültek legyenek a közpénzek fogadására, valamint a közpénz felhasználásához elengedhetetlen, szabályozott keretek között működjenek.

AZ ELEMZÉS CÉLJA, MÓDSZERE, HASZNOSULÁSA, TÁRSADALMI INDOKOLTSÁGA

Az elemzés célja

Magyarország Alaptörvénye rögzíti, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez, melyet a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával segíthető elő. A Sportról szóló 2004. évi I. törvény (Sporttv.) preambuluma is leszögezi, hogy minden embernek alapvető joga van a sporthoz, e jogát az állam biztosítja, függetlenül attól, hogy versenysportról, a szabadidő eltöltéséről, a diák-, egyetemi-főiskolai sportról, a fogyatékkal élők sportjáról vagy az egészség megőrzéséről van szó. A sport a testi-lelki egészség alapja, amely hozzátartozik az egészséges nemzet, az egészségét megőrizni akaró polgár értékrendjéhez. A sport a közjó része.

Az állam az Alaptörvényben meghatározott sporttal kapcsolatos közfeladatait elsődlegesen saját maga és másodlagosan sportszervezetek, állami és önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok által látja el. A sportegyesületek, sportszövetségek működésükre és szakmai tevékenységük ellátására költségvetési támogatásban, ingyenes vagyonszolgáltatásban, valamint látványcsapatsport támogatásban részesülhetnek. Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű felhasználása, a közpénzekből nyújtott támogatások átláthatóságának megteremtése. Az ÁSZ stratégiájában célként fogalmazta meg, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások ellenőrzésével hozzájárul ahhoz, hogy a költségvetési támogatásokat az államháztartáson kívüli szervezetek is átlátható módon használják fel.

Az elemzés bemutatja a sporttal kapcsolatos finanszírozások rendszerét, ismerteti a költségvetési támogatás jogszabályi hátterét, kereteit, és összefoglalja a sportra fordított közpénzek éves nagyságrendjét, értékeli a kirajzolódó tendenciát 2010-2021. években.

Az elemzés a társadalom számára információt szolgáltat a hazai támogatási rendszerben kapott közpénz felhasználásának értékeléséről és kockázatairól, valamint a vonatkozó nemzetközi gyakorlatokról.

Az elemzés kiterjed a sportszervezeteknek, mint az államháztartási forrásból származó közpénz felhasználó szervezetek tevékenységére, azok szervezeti felépítésére, a finanszírozás hátterére. Az elemzés magába foglalja az ÁSZ, közpénzfelhasználó sporttevékenységet folytató szervezetek vonatkozásában végzett ellenőrzések és elemzések tapasztalatait, valamint rávilágít ÁSZ hazai és nemzetközi sportrendezvények támogatásában betöltött szerepére. Az elemzés támogatja és kiegészíti az ÁSZ folyamatban lévő, sportszervezetek, sportszövetségek monitoring típusú ellenőrzését annak érdekében, hogy széles körben álljanak rendelkezésre tapasztalatok a sportegyesületek, sportszövetségek támogatásokkal kapcsolatos gazdálkodásáról.

Az elemzés módszere

Az elemzés a dokumentumelemzés módszerét alkalmazva dolgozza fel a hatályos jogszabályokat, a korábbi számvéveszéki ellenőrzések és elemzések tapasztalatait. A sportcélú nonprofit szervezetek száma és bevételeik, valamint a költségvetés sport kiadásainak bemutatására nyilvánosan hozzáférhető adatokra, a KSH, Eurostat releváns – nem validált - adataira támaszkodik. Az elemzés a nemzetközi tapasztalatok körében a külföldi számvéveszékek sport témájú ellenőrzéseit, azok megállapításait mutatja be, valamint nemzetközi szakirodalmat dolgoz fel.

Az elemzés közpénzügyi nézőpontját a sportcélú beruházások és támogatások nagyságrendje indokolja, amelyet kiegészít a sport témáját érintő számvéveszéki tevékenységekre vonatkozó (nemzetközi) tudásmegosztó nézőpont. Az elemzés mércéje a hazai és nemzetközi számvéveszéki eredmények, az ÁSZ ellenőrzéseinek eredménye, kritériuma a nemzetközi és hazai stratégiai dokumentumok, jogszabályok, illetve az ÁSZ elemzésekben és ellenőrzésekben meghatározott kritériumok. Az elemzésben két háttérrel jelennek meg a felvetések.

Az elemzés hasznosulása, társadalmi indokoltsága

A sport a modern polgári társadalmakban egyre inkább az emberek mindennapi életének részévé válik, hasonlóan a kultúrához. Ebben az értelemben ún. második generációs állampolgári jognak tekinthető. A sport a szabadidő eltöltésének hasznos módja, erős társadalom-formáló eszköz, amelynek szoros kapcsolata van más területekkel. A sport egészségre gyakorolt hatása a legjelentősebb, gondoljunk a betegség megelőző szerepére; kiemelkedő a tanulásban, közösségformálásban betöltött funkciója is. Ez különösen igazává vált az elmúlt, pandémia terhelte években. Ugyanakkor az élsport szorosan összekapcsolódott a médiával és a gazdasággal, a sporttal foglalkozó szervezetek támogatása pedig része a közpénzügyeknek.

Az állam segítő-ösztönző feladata, hogy az élsporton, a versenysporton túlmenően helyezze előtérbe, és fokozottabb mértékben támogassa a szabadidő-, illetve a tömegsportot, a fogyatékos emberek sportját (ez utóbbi az esélyegyenlőség biztosításának is fontos eszköze), valamint a diáksportot, amely jelentős szerepet tölt be az ifjúság erkölcsi, fizikai nevelésében, a személyiség formálásában.

Az elemzés a társadalom részére hasznos információval szolgálhat a sportszervezetek számára juttatott közpénz felhasználásnak értékeléséről és kockázatairól. Az elemzésben megfogalmazott megállapítások, következtetések hasznosulhatnak az elemzés nyilvánosságra hozatala, cikkek, szakmai előadások által a szakmai közvélemény tájékoztatásával, számvevőszéki ellenőrzések előkészítéséhez nyújtott támogatással, illetve a hazai és nemzetközi szervezetek felé közvetített tudásmegosztás révén. Az elemzés eredménye hozzájárul az ÁSZ elemző, tanácsadó szerepének erősítéséhez, valamint megalapozza a 2022. évre tervezett, széles körű ellenőrzést, melynek célja annak értékelése, hogy a szervezet hogyan biztosította az átlátható és elszámoltatható közpénzfelhasználás alapvető feltételeit.

1. A SPORT SZEREPE

1.1 A sport társadalmi-gazdasági szerepe

A sport, a szabadidő mozgással járó eltöltése kiemelt szerepet játszik nemcsak a fizikai, de a mentális egészség megőrzésében is, az egészségtudatos magatartás kialakításában. A sport életvezetési technikát és módszereket közvetít, játékos formában az iskolai nevelés egyik legfontosabb eszköze, és lehetőséget biztosít az önmegvalósításra is. A természeti környezetben történő időtöltésként a környezetcentrikus tudatformálásban töltött szerepet, a társadalmi korlátok lebontása által a családi és társadalmi kötelek erősítéséhez járul hozzá. Pihenést, rekreációt, pillanatnyi örömforrást és élvezetet nyújtó hasznos időtöltés, továbbá a társadalmi befogadásának egyik eszköze lehet, a hátrányos helyzetű csoportok (kisebbségek, fogyatékkal élők) felzárkóztatását támogathatja. A sport tehát jelentősen hozzájárul az életminőséghez, annak javulásához, az elért sporteredmények nagyban hozzájárulnak a személyes és nemzeti önbecsülés erősítéséhez. *(Nemzeti Sportstratégia, 2007)*

A sportnak, a fizikai aktivitásnak gazdasági szempontból is számos pozitív hatása van. A szabadidősporttal foglalkozó egyesületek és vállalkozások működéséhez jelentős gazdasági hatások kapcsolódnak, az egészséges életmódnak költségcsökkentő hatása van, valamint a szabadidősport rendezvényeknek turizmust élénkítő és fejlesztő hatása van. *(Gósi, Zs., 2019a)*

A sportszervezetek számának növekedésével növekszik a sportszerek, a sportfelszerelések és a ruházat piaca, továbbá a sportszakemberek számának növekedését is eredményezheti. A sportszervezetek számának gyarapodása erősíti a szponzorációt, melyen keresztül a sport támogatásában résztvevő vállalkozások növelik ismertségüket, ezáltal reklámértékük növekszik, termékeik, szolgáltatásaik iránti keresletnövekedést is generál. *(Gósi, Zs., 2019b)*

A sportos életmódnak egyértelmű költségcsökkentő hatásai vannak a gazdaság és a társadalom egészében, amely közpénzügyi szempontból is megtakarításokhoz vezethet. A sportoló lakosság arányának növekedése egyértelmű megtakarítást jelent a táppénzkiadások terén, emellett csökkennek az orvosi (kórházi) ellátásokra fordított összegek, valamint csökkennek a gyógyszerár-támogatás költségei is. Összgazdasági szinten az egészségesebb társadalom magasabb munkatermelékenységre képes, ezáltal növekszik a munkaképes lakosság megtermelt GDP-hez való hozzájárulás nagysága. *(Sportstratégia, 2007)*

A bruttó hazai termék növekedésével az állam – redistribúciós szerepkörében – nagyobb összeget fordíthat a jóléti funkció megvalósítására. Az államnak legfőbb érdeke az egészséges és az egészségtudatos társadalom megteremtése. A legtöbb civilizációs betegség kialakulása ugyanis a helytelen táplálkozásra és a mozgásszegény életmódra vezethető vissza. *(Sportstratégia, 2007)*

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) globális éttrend, testmozgás és egészségügy stratégiája rögzíti, hogy megfelelő fizikai aktivitás esetén többek között számos szív-, cukor, rákos és pszichés megbetegedés bekövetkezésének valószínűsége csökken, kisebb lesz a csonttörés kockázata, valamint segít elérni az egészséges testtömeget és testösszetételt. *(WHO, 2004)*

1.2. A világvjárvány hatása a sportra, a sportágazat digitalizációja

A COVID-19 járvány megjelenése világ szinten kijárási és egyéb korlátozásokat vont maga után, és ez jelentős hatást gyakorolt a lakosság mentális egészségére, a szociális kapcsolataik minőségére, valamint a sporttevékenységre is. A pandémia az egész sportszektorban éreztette hatását. 2020-ban a sportipar területeinek többségére, a verseny- és a szabadidő sportra, a kapcsolódó sportpiacokra, a sportturizmusra vagy a sportmédiára ágazataira számottevő mértékű visszaesés volt jellemző.

A COVID-19 járvány első hullámának időszakában szinte mindenhol csökkent a lakosság fizikai aktivitással, és növekedett az ülő tevékenységekkel töltött ideje. A fizikai egészség mellett azonban előtérbe került az emberek mentális és lelki egészsége is, amely megőrzésének, pozitív alakításának a sport az egyik leghatékonyabb eszköze *(Butscher et al., 2020)*.

A COVID-19 járvány időszakában megváltoztak a sportolás helyszínei is. A járvány megjelenése és a bevezetett korlátozások felértékeltek az otthoni sportolás lehetőségeit és formáit, amelyek mellett jelentősen növekedett a természetben egyénileg űzött sportolás és fizikai aktivitás gyakorisága (EPRS, 2021; Skinner, Smith, 2021; Sato et al., 2020; Weed, 2020). Kutatások kimutatták, hogy a korlátozások időszakában szignifikánsan növekedett az online edzéseken való részvétel aránya és az arra fordított idő.

A COVID-19-járvány azonban felkészületlenül érte a sportipart. A sportipar egyszerűen nem szokott hozzá a kívülről jövő válságokhoz, mivel a jelentős krízisek rendszerint a szektoron belülről eredtek (pl. korrupció, doppingügyek). Emiatt az ágazatban megrendült az elmúlt években tapasztalt biztonságérzet és az érinthetlenség tudata. Számos esetben nem álltak rendelkezésre kockázatkezelési tervek és vészhelyzeti forgatókönyvek, drasztikus módon mutatkoztak meg a rövidtávú finanszírozási, cash-flow és költségkezelési gyakorlatok hiányosságai. A szponzori piac jelentősen szűkült, illetve átalakult a pandémia időszakában.

Az első hullám korlátozásaival a sportversenyeket szinte kivétel nélkül elhalasztották vagy törölték. A járvány második hullámától egyre jellemzőbb lett a versenyek nézők nélküli, úgynevezett „buborék” rendszerben történő lebonyolítása (EPRS, 2021). A járvány és a korlátozások időszakában az alternatív sporttartalmak és tevékenységek egyre népszerűbbek lettek, ami magával hozta az otthoni fitneszeszközök (elsősorban online) értékesítésének, az online edzésstúdióknak, az e-sportnak a növekedését, illetve az online sportanyagok hatalmas megugrásához vezetett.

A COVID-19-járvány negatív hatásai kiküszöbölésére hazánkban a sportágazat számos konkrét állami támogatásban (sportszervezetek és szövetségek szintjén egyaránt), direkt és indirekt anyagi ösztönzőben (adó- és járulékfizetési kedvezmények, bérhozzájárulás), valamint adminisztratív-igazgatási, pénzügyi-elszámolási segítségben (támogatási programok meghosszabbított felhasználási és elszámolási időszaka, védekezés költségeinek elszámolhatósága) részesült. A járvány valamennyi hullámában lehetővé tették a versenyszerű sport gyakorlását.

A COVID-19-járvány kihívásai arra világítottak rá, hogy az innováció, a proaktivitás és az együttműködés milyen fontos szerepet játszik az sport, mint iparág közép- és hosszú távú növekedésének biztosításában és támogatásában. A COVID-19-járvány ugyanakkor felgyorsította a digitális átállást és lehetővé tette a változást. A jövőkép és a stratégia hirtelen nélkülözhetetlenné vált a sport jövőjének biztosításához. A válság lényegében az iparág valamennyi meghatározó trendjét felgyorsította és a még kialakulófélben lévő termékek és megoldások széles skáláját hívta életre. A sportszervezetek intenzív kísérletezésbe fogtak, melynek eredményeként létrejöttek az első virtuális lelátók, hibrid versenyek, virtuális játékos-kiválasztások, illetve digitális sajtótájékoztatók.

Magyarországon 2018-ban megalakult a Digitális Sport Tudásközpont, amely szakmai és közigazgatási nézőpontból támogatja a sport digitális folyamatait. 2019-ben a Digitális Jólét Program keretében elkészült a Magyarország Digitális Sport Stratégiája, amely a sportágazat digitális fejlesztésével segíti elő a magyar sport versenyképességének növelését. Hazánkban a sportigazgatás egyik alappilléreinek tekintett Nemzeti Sportinformációs Rendszer (NSR) első fejlesztési fázisának lezárása és civil oldalt érintő bevezetése biztosította a sportágazat „digitális térbe költözését”. Az NSR létrehozásának célja, hogy egy egységes, a sportágazat valamennyi releváns adatkörét tartalmazó informatikai rendszer működjön, továbbá, hogy elősegítse a Magyarországon igénybe vehető sportszolgáltatásokhoz való hozzáférést, támogassa az egyes sportágakban végzett sporttevékenységeket és sportszakmai munkát, hatékonyabbá tegye a sport szervezeti és irányítási rendszerét, s egyszerűbben nyomon követhetővé tegye a sport területén jelentkező stratégiai feladatok végrehajtását. Az NSR ágazati bevezetésére fokozatosan kerül sor, a teljes, éles rendszerben történő használatba vétel lezárása, megvalósítása 2022. év elejére tervezték. (127/2017. (VI. 8.) Korm. rendelet)

Az NRS mellett más digitalizációs fejlesztések, pl. a Digitális Sport Kataszter és a Látvány-csapatsport Támogatási felület kialakításai is folyamatban vannak.

1.3. A sport megítélésének ellentmondásai hazánkban

Magyarország sportolójának teljesítménye évtizedek óta kiemelkedő. A magyar sportolók az újkori olimpiai játékokon 525 érmet gyűjtöttek, amelynek több mint harmada, 184 db aranyérem volt. Az elmúlt tíz olimpiát

figyelembe véve az elért helyezések azt mutatják, hogy a 2008-as Pekingi olimpia kivételével hazánk az egy főre jutó érmek számában a világ legjobb 11 országa között szerepelt. 2022-ben a Pekingi téli olimpián minden idők legjobb magyar olimpiai szereplését érték el sportolóink el az érmek és a pontszerző helyek tekintetében is.

Ugyanakkor az érem másik oldala, hogy becslések szerint Magyarországon 2017-ben a halálozások fele egészség-magatartásbeli kockázati tényezőknél volt tulajdonítható, ideértve a helytelen táplálkozást, a dohányzást, az alkoholfogyasztást és a kevés testmozgást. Ez az arány jóval magasabb a 40%-os európai uniós értéknél. [\(OECD, 2019\)](#)

A WHO ajánlása szerint a felnőtt lakosságnak hetente legalább 150 percnyi közepes intenzitású, vagy legalább 75 perc erőteljes intenzitású aerob fizikai tevékenységet kell végezni, illetve a mérsékelt és az erőteljes intenzitású tevékenységeknek az előbbiekkkel ekvivalens kombinációját. A 2014-es lakossági egészségfelmérés adatai szerint a 15 éves és annál idősebb népességben Magyarországon 43% volt azok aránya, akik szabadidejükben egyáltalán nem sportoltak, míg az uniós átlag 49% volt, és a többi V4-országban is magasabb volt az inaktív aránya, mint Magyarországon. Hetente legalább 150 percet sporttal, szabadidős mozgással töltött a vizsgált korosztály 29%-a, és ez a gyakoriság az uniós szélsőértékek között – Románia 9% és Finnország 55% – a középmezőnybe esik. Hasonló arányban sportoltak Szlovákiában és Csehországban is, Lengyelországban viszont lényegesen kevesebben teljesítették a 2,5 órás kritériumot. 2019-ben megismételt lakossági felmérés adatai azt mutatták, hogy az öt évvel korábbiakhoz képest egyértelműen romlott a helyzet: a legalább 15 évesek 54%-a egyáltalán nem sportol, és mindössze 23% végez legalább heti 150 perc szabadidős testmozgást. [\(KSH 2019\)](#)

	<p>Bár a Nemzeti Sportstratégia három szintű stratégiai célrendszert határoz meg, a célok a sport nemzeti, sportpolitikai, sportstratégiai elvek mentén kerültek megfogalmazásra. A szabadidősport fejlesztési irányai között kiemeli, hogy azokat a tevékenységeket kell támogatni, amelyek eredményeképpen „a lehető legtöbb embert lehet megmozgatni”. Megfogalmazza továbbá, hogy a „szervezetek működési támogatása helyett a jövőben a programfinanszírozásra kell helyezni a hangsúlyt”, ezáltal a kisebb szervezetek rendszeres sportolást biztosító programjai, a kistelepülések, hátrányos helyzetű csoportok, munkahelyi közösségek, klubszerű mozgást biztosító törekvései részesülnek előnyben.</p> <p>A szabadidősport programalapú finanszírozása azonban elegendő-e az egészségmegőrzést, továbbá a megelőzést biztosító mozgásmennyiség kereteinek biztosításához?</p>
	<p>Az ajánlott egészségmegőrzést biztosító mozgás tömeges elérése érdekében célravezető lehet a sportszervezetek számára irányelveként megfogalmazni, hogy a költségvetési forrásból származó támogatás elnyeréséhez a szabadidősport keretében a lehető legtöbb embert sportolásra ösztönözzenek.</p>

A sport funkciói közül kiemelhető az egészségmegőrző funkció, amely mára az egyik legfontosabbá vált. A sport kiemelt funkciót az 1. ábra mutatja be.

1. ábra – A sport funkciói

Forrás: [Gyömörei, 2013] alapján, ÁSZ szerkesztés

Az 1. ábrában felsorolt funkciókban a különböző történelmi időszakokban változások következtek be, a hangsúlyok áthelyeződtek és differenciálódtak. Míg kezdetben a szórakozási, versengési funkció dominált, később ezek a funkciók kiegészültek az egészségmegőrző funkcióval.

A sportszervezetek működésükkel a sport funkcióinak megvalósítását biztosítják. A sportszervezetek, sportegyesületek, amatőr és profi sportklubok egészségmegőrző, kulturális, ifjúságnevelő, gazdaságélénkítő szerepe vitathatatlan. A sportszervezetek számának a növekedésével párhuzamosan a különféle sportegyesületek, sportiskolák tagjainak a száma is növekszik, ezáltal egyre többen kerülhetnek kapcsolatba a sporttal. Az 1. táblázat bemutatja a sportszférában működő alapítványok és társas nonprofit szervezetek számának és bevételének alakulását, az összes nonprofit szervezethez viszonyított arányait a 2010-2020. évek közötti időszakban.

1. táblázat - A sportszférában működő alapítványok és társas nonprofit szervezetek száma és bevétel, arányuk az összes nonprofit szervezethez képest (2010-2020)

ÉV	Alapítványok száma	Társas nonprofit szervezetek száma	Alapítványok és társas nonprofit szervezetek száma összesen	Alapítványok és társas nonprofit szervezetek számának alakulása (2010 év=100%)	A sportcélú nonprofit szervezetek aránya a nonprofit szervezeteken belül (%)	A sportcélú nonprofit szervezetek bevétel (Mrd Ft)	Összes bevétel alakulása (2010. év=100%)	A sportcélú nonprofit szervezetek bevételi aránya az összes nonprofit szervezet bevételéhez képest (%)	Egy szervezetre jutó bevétel, ezer Ft megoszlása, %
2010.év	975	6 551	7 526	100,0%	11,6	43,1	100,0%	3,6	5 726
2011.év	977	6 586	7 563	100,5%	11,5	51,8	120,2%	4,2	6 848
2012.év	961	6 688	7 649	101,6%	11,7	67,6	156,9%	5,4	8 839
2013.év	927	6 795	7 722	102,6%	12,0	76,6	177,8%	6,2	9 920
2014.év	891	6 901	7 792	103,5%	12,2	94,6	219,5%	6,4	12 141
2015.év	855	8 010	8 865	117,8%	14,3	179,1	415,6%	11,6	20 202
2016.év	809	8 090	8 899	118,2%	14,4	241,3	560,0%	14,6	27 119
2017.év	771	8 498	9 269	123,2%	15,2	290,8	674,8%	15,1	31 373
2018.év	785	8 908	9 693	128,8%	15,8	288,0	668,4%	13,4	29 714
2019.év	743	8 842	9 585	127,4%	15,7	309,0	717,0%	12,9	32 237
2020.év	740	8 918	9 658	128,3%	15,9	317,0	735,6%	12,3	32 821

Forrás: [KSH 9.1.1.11. alapján, ÁSZ szerkesztés

(A KSH szerinti tipizálás – vagyis az alapítványok és a társas nonprofit szervezetek száma – nem feleltethető meg a Sporttv. szerinti tipizálásnak, a táblázatban szereplő adatokkal egyértelműen megfeleltetni nem lehet.)

Az 1. táblázat adatai alapján látható, hogy a sportszférában működő nonprofit szervezetek száma – az alapítványi formában működő sportszervezetek számának csökkenése ellenére – a 2010-2020. évek közötti időszakban folyamatosan emelkedett, a 2010. évi 7.526-ról 2020. évre 9.658-ra nőtt. Azonban nemcsak a számuk, hanem a nonprofit szervezeteken belüli arányuk is változott a sportcélú nonprofit szervezeteknek: a 2010. évi 11,6%-ról 2020-ra 15,9%-ra változott, ezáltal a nonprofit szférában betöltött szerepük is megnövekedett. A sportcélú nonprofit szervezetek számának növekedési dinamikáját azonban jóval meghaladta a bevételük alakulása, ez a 2010-2020. évek közötti időszakban több mint hétszeresére emelkedett. A sportcélú nonprofit szervezetek számának és bevételük emelkedésével egyidejűleg a költségvetési forrásokból számukra biztosított összegek nagysága is megnövekedett. A költségvetési támogatások összege 2014-2020. évek között több mint három és félszeresére, 119,6 Mrd Ft-ról 441,1 Mrd Ft-ra bővült, ez 2014-2020. között összesen több mint 2000 Mrd Ft kiadást eredményezett.

	<p>A költségvetési forrásból származó támogatásokhoz, azok elnyeréséhez a támogató szervezet rendel-e kritériumokat, mutatószámokat, vagy a támogatás elnyeréséhez elegendő a jogszabályi rendelkezésekben előírt formai és tartalmi követelmények betartása?</p> <p>Azaz, maga a szervezet a pusztán létezésével jogosulttá válhat-e költségvetési forrásból származó támogatásra?</p>
	<p>A sportszervezetek számára a költségvetési forrásból származó támogatások elnyeréséhez (sport)eredményességi célokat is tűzzenek ki az előírások.</p>

2. A SPORT EURÓPAI UNIÓS VONATKOZÁSAI

2.1. A sport, mint európai uniós szakpolitika

A közös sportpolitika a Lisszaboni Szerződés 2009. decemberi hatálybalépésével emelkedett az uniós szintű szakpolitikák közé. Bár az Európai Unió legfiatalabb szakterültéről van szó, az uniós hatáskörök már korábban is jelentős hatást gyakoroltak a sport területére, a sport más uniós szakpolitikával is érintkezett. Az Európai Unió Bíróságának ítélezési gyakorlatában számos olyan döntés ismert, amelyek fontos következményekkel jártak a sport világában (pl: Bosman-ügy) is. Az uniós sportpolitika ugyanakkor szubszidiárius (kisegítő jellegű) szakpolitika maradt, mivel a Lisszaboni Szerződés rendelkezése értelmében a területen továbbra is a tagállamok rendelkeznek jogalkotói hatáskörrel, jogharmonizációs kötelezettség nélkül.

A Lisszaboni Szerződést megelőzően az Európai Unió Bizottsága az uniós sportpolitika alapjait a sportról szóló „Fehér könyv”-ben és a „Pierre de Coubertin cselekvési tervben” fektette le. A Fehér könyv már 2007-ben a sport társadalmi szerepén és szervezési modelljén kívül a sport gazdasági vonatkozásaival is foglalkozott. Célkitűzésként fogalmazta meg – a sport szerepén keresztül a – közegészségügy fejlesztését, az önkéntes tevékenységek ösztönzését, valamint a játékosok szabad mozgásának előmozdítását és a médiajogok ellenőrzését. (*Fehér könyv - Fehér könyv a sportról, COM/2007/0391 végleges*)

Az Európai Unió Bizottsága 2011. januárjában megjelent „A sport európai dimenziójának fejlesztése” című közleményében megfogalmazta a Lisszaboni Szerződés sportra gyakorolt hatását. A dokumentum kiemelte, hogy a globális GDP kb. 2%-át megtermelő sportszektor jelentős mértékben hozzájárul a Európa 2020 stratégia (2010–2020) általános céljainak megvalósításához, elősegíti a foglalkoztatást, a társadalmi befogadást, a sportesemények és versenyek jelentős potenciált nyújtanak a turizmus fokozott fejlődéséhez is. (*A sport európai dimenziójának fejlesztése, COM/2011/0012 végleges*)

A tagországok rekreációra és sportra fordított kiadásainak aránya évről-évre növekszik mind az uniós összkiadás, mind az egy lakosra jutó kiadások tekintetében. Magyarországon a 2010-2020. közötti időszakban 0,7%-ról 2,5%-ra növekedett a rekreációra és sportra fordított kiadások uniós összkiadáshoz viszonyított aránya, ezzel jelenleg első helyen áll az uniós országok közötti rangsorban.

Az Európa Tanács 2014-2020. között 4 munkatervet fogadott el, amelyek a sport területére vonatkozóan iránymutatásokként szolgálnak az uniós intézmények, a tagállamok és a sportban érdekelt felek közötti együttműködés elősegítéséhez. A sportágazat 2014–2017. közötti időszakra vonatkozó uniós munkaterv gyakorlati útmutatás kidolgozását fogalmazza meg arra vonatkozóan, hogy miként ösztönözhető a sportba történő átlátható és hosszú távú beruházás, ideértve az állami támogatási szabályoknak is megfelelő, fenntartható sportfinanszírozást is. A 2021-2024. közötti időszakra vonatkozó 4. munkatervben a testmozgás kiemelt szerepét foglalták meg, valamint a valamennyi generáció számára biztosítandó sportolási lehetőségek mellett megjelentek a sportra és az egészségjavító testmozgásra irányuló beruházások is. A 4. munkaterv kiemelt célja volt továbbá „a sportágazat talpra állásának és válságokkal szembeni rezilienciájának a megerősítése a Covid19-világjárvány során és azt követően”. (*Európai Unió Munkaterv, 2014/C 183/03, 2020/C 419/01*)

Az Európa Tanács a COVID-19 világjárvány sportágazatra gyakorolt hatásairól szóló következtetéseiben rögzítette, hogy a világjárvány minden szinten romboló következményekkel járt a sportszervezetekre, a sporthoz kapcsolódó vállalkozásokra, a sportrendezvényekre, valamint a sportmédiára. Ugyanakkor felhívta a figyelmet arra is, hogy a járvány miatti otthonról történő munkavégzés, a közösségektől való távolmaradás és a rendszeres testmozgás elmaradása negatív hatással lehetnek a polgárok általános jóllétére nézve, ezért a teljes vagy részleges korlátozások mellett a testi és a mentális egészség szempontjából kiemelten fontos a sportolási lehetőségek és a testmozgás folyamatos biztosítása. (*A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői által elfogadott következtetések a Covid19-világjárvány hatásáról és a sportágazat talpra állásáról 2020/C 214 I/01*)

Az Európa Tanács ösztönözte a tagállamokat, hogy bővítsék a nyújtható támogatások körét az Erasmus+ program, az Európai Szolidaritási Testület, a kohéziós politikai alapok és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap igénybevételével. Az Európai Unióban 2014–2020. közötti időszakban első alkalommal hoztak

létre külön költségvetési tételt az Erasmus+ program keretében a sport területéhez kapcsolódó projektek és hálózatok támogatására.

Az Európai Unió Kulturális Bizottsága által – a Lisszaboni Szerződésben foglalt, a sport területén való fellépésre vonatkozó felhatalmazás alapján – készített jelentésében értékelte a Lisszaboni Szerződés hatályba lépése óta eltelt 10 évet és megfogalmazta az uniós sportpolitika jövőjének lehetséges útjait. A jelentés részleteiben kifejti, hogy az uniós intézményeknek még nagyobb szerepet kell vállalniuk a sportágazat támogatásában a következő évtizedben, amely magában foglalja az irányítás új perspektíváját, a sport európai dimenziójának megerősítését, valamint a sport felkészítését az olyan hosszú távú kihívásokra, mint a járvány utáni helyreállítás, az innováció és a környezeti hatások. *(Az uniós sportpolitika: értékelés és lehetséges további lépések, EU Kulturális Bizottság, 2021 2021/2058 (INI) EU sport policy: assesement and possible way forward)*

2.2. A sport európai megközelítése

A sport sajátos jelleggel bíró szakterület. Az európai sport jellegzetességeinek kétféle megközelítése létezik: (1) A sporttevékenységek és sportolási szabályok sajátossága, amely biztosítja az előre nem látható eredményt és megőrzi a versenyeken résztvevő szervezetek kompetitív egyensúlyát, valamint (2) a sport struktúrájának sajátossága, amely a sportszervezetek önállóságán és sokszínűségén alapszik, az alulról szerveződő sporttól az elit szintig a versenyek piramisszerű felépítésén, a különböző szintek és működtetők közötti szervezett szolidaritási mechanizmusokon, a sport nemzeti alapon való szervezésén, és sportágankénti egységes szövetség elvén nyugszik.

Az európai sportszervezetek rendszere alulról fölfelé építkezik, a rendszer alján az amatőr sportklubok, a piramis csúcsán az európai sportági szövetségek találhatók. Az európai sportmodellre jellemző, hogy

1. a sportszervezetek ún. „piramisrendszer”-ben helyezkednek el;
2. sportáganként egy nemzeti szintű szövetség, amely szabályozza a sportággal kapcsolatos valamennyi kérdést;
3. nem válik el egymástól élesen az amatőr és a professzionális sport, a kiesés és a feljutás lehetőségének biztosítása a piramis valamennyi szintjén biztosított;
4. hangsúlyos szerepet kap a tömegsport bevonása, amely professzionális sport utánpótlás bázisa;
5. a nemzeti identitás megőrzése fontos tényező;
6. rendszeresen szerveznek nemzeti, nemzetközi szintű versenyeket az egyéni és csapatsportágakban.

(Szemesi, 2015)

Bár a sportpolitikai megközelítések az európai sportstruktúrák sokszínűségére és összetettségére nagy hangsúlyt fektettek, az Európai Unió Bizottságának álláspontja szerint nincs realitása az európai sport szervezésének a modelljét egységesen definiálni. *(Fehér könyv a sportról, COM/2007/0391 végleges, 4. pont 13. o.)* Mindezek mellett azonban elismeri a Bizottság, hogy léteznek az európai szintű sportirányítást alátámasztó alapelvek, így például a jog határain belüli önállóság, a demokrácia, az átláthatóság és elszámoltathatóság a döntéshozatalban, valamint az érdekelt felek képviselőiben gyakorolt befogadás. *(A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői által elfogadott következtetések a Covid19-világjárvány hatásáról és a sportágazat talpra állásáról 2020/C 214 I/01 4.1. pont 11. o)*

Az uniós stratégia szerint az állam szerepe a sport területén, mint közfeladat ellátásban a sport egészségvédelmi szerepének kiterjesztésében, azaz a sport lehetőségeinek biztosításában kell, hogy megjelenjen. Bár az uniós álláspont elismeri a sport társadalmi, gazdasági sajátosságait, valamint a sport köztámogatásokkal összefüggő kérdésekkel kiemelten is foglalkozik, nem ad általános felmentést az uniós jogszabályok alól. A sporttal kapcsolatos szabályoknak tehát meg kell felelniük az uniós jog követelményeinek, úgy mint az alapvető jogok, szabad mozgás garantálásának, a megkülönböztetés tilalmának vagy az uniós versenyszabályoknak, stb.. Az Európai Bizottság 2011. novemberi határozata szerint a magyar látvány-csapatsport támogatási rendszer részét képező állami támogatások összeegyeztethetők az Európai Unió támogatási szabályokkal. *(Brüsszel, 2011.11.09 C(2011) 7287 végleges)*

2.3. Európai Sport Charta

Az 1992-ben elfogadott Európai Sport Charta a kor követelményeinek megfelelően több alkalommal átdolgozásra került. A Charta – figyelembevéve az alapvető emberi és szabadságjogokat, valamint a sport kulturális és társadalmi tevékenységben betöltött szerepét – számos, sporttal kapcsolatos irányelvet fogalmazott meg a tagállamok számára.

Kiemeli a dokumentum, hogy a mindenki számára lehetővé kell tenni a sportolást, valamint a rekreációs lehetőséget, védeni és fejleszteni kell a sport erkölcsi és etikai alapjait, a sportolók és a sporttevékenységben résztvevők emberi méltóságát és biztonságát. A Charta a sportmozgalom keretén belül a kormányzati és a nem kormányzati szervek együttműködését szorgalmazza, az önkéntesség és a mozgalmi jelleg kiemelésével, a szervezetek autonóm döntéshozatalának biztosításával. Rögzíti, hogy a sportlétesítményeket mindenki számára elérhetővé kell tenni, a létesítményekkel való ellátottságot állami és önkormányzati feladattá kell tenni. Az általános iskolai testnevelés biztosításán túl a hivatásos sport és az élsport támogatását is megfogalmazza. A Charta hangsúlyozza, hogy a szükséges mértékű erőforrásokat és támogatásokat állami és önkormányzati alapokból kell biztosítani.

2.4. A sport uniós finanszírozási rendszere

A sport uniós finanszírozásának több lábon álló rendszere alakult ki. A sportszervezetek számos bevételi forrással rendelkeznek, ilyenek lehetnek a klubok tagdíjai, jegyeladások, hirdetések, szponzorálás, közvetítési jogok értékesítése, valamint jelentős összegekre tehetnek szert állami támogatásból és magán adományokból is.

A sportfinanszírozásnak az uniós jog szerint úgy kell megvalósulnia, hogy az az unió alapelveit, továbbá az unió négy alapszabadságának elvét ne sértse. A sport a sajátos jellegénél fogva több ponton is ütközik a belső piaci szabályokkal, ugyanis az EUMSZ 107. cikke a belső piaccal összeegyeztethetetlennek minősíti és tiltja a tagállamok által vagy állami forrásból nyújtott támogatásokat, amelyek szelektálnak, azaz adott vállalkozásokat vagy meghatározott áruk termelését előnyben részesítenek. Az Unió tehát akkor támogatja az állam részvételét a sport finanszírozásában, ha az állami támogatások nyújtása során az uniós szabályokat, köztük a versenyjog rendelkezéseit betartják.

A finanszírozási lehetőségek között az állami támogatásoknak számos formája lehetséges, például a sportszervezetek vissza nem térítendő támogatása, kedvezményes kölcsön és kezességvállalás útján, vagy az államot megillető bevétel elengedéseként (ágazati adókedvezmény biztosításával vagy állami ingatlanok rendelkezésre bocsátásával). *(Állami Támogatások (2018) 380. o)* Az állami finanszírozás esetében csak azokban az esetekben lehet az állami támogatási szabályoktól eltekinteni, ha a kedvezményezett szervezet nem végez gazdasági tevékenységet, vagy maga az intézkedés nem gyakorol a tagállamok közötti kereskedelemre jelentős hatást. Ezeket a kérdéseket azonban támogatásonként, egyedileg kell értékelni. (Pl.: az utánpótlás sporttevékenység vagy a diák- és ifjúsági sporttevékenység nem, míg a hivatásos sporttevékenység, az élsport gazdasági tevékenységnek minősül).

A szerencsejátékok, mint a sportfogadás vagy a lottó, közvetlenül vagy közvetetten minden uniós tagállamban hozzájárulnak a sport finanszírozásához. Az engedélyezett szerencsejátékokra és lottóra kivetett adókból származó bevételek egyre nagyobb teret kapnak az európai sportfinanszírozásban, a tagállamokban között azonban nincs egységes gyakorlat: a játékadó mértéke 0 és 55 % között változik a tagállamokban. A hivatásos sport jelentős bevételi forrása (pl. sportesemények közvetítési jogának engedélyezése, ajándéktárgyak értékesítése stb.) a sporttal kapcsolatos szellemi tulajdonjogokhoz kapcsolódik: a szerzői joghoz, a kereskedelmi kommunikációhoz, a védjegyekhez, az arculathoz vagy a médiajogokhoz. Ezen forrásokból származó bevételek hatékony szerepet töltenek be az európai sportesemények független finanszírozásának biztosításában, egy része pedig visszajut a sportrendszer alsóbb szintjeire is. *(A sport európai dimenziójának fejlesztése, COM/2011/0012 végleges, 3.2. pont)*

Függetlenül a sport globális gazdasági fontosságától, a sportesemények jelentős részére nonprofit struktúrák keretén belül valósul meg. *(Fehér könyv, 3. pont)* A 2007–2013. közötti időszakban az Unió közvetlen

támogatást nem nyújtott sporttevékenységekre, azonban ebben az időszakban sem kellett teljesen nélkülözni az uniós forrásokat a sport területén. Amennyiben egy sportprojekt vagy rendezvény a kapcsolódó programban (pl.: a Leonardo és az Ifjúság programban, vagy a strukturális és beruházási alapok által támogatott programokban, kutatási programokban) előírt feltételeknek megfelelt, annak keretében kaphatott uniós támogatást. Továbbá, strukturális és beruházási alapokból beruházásokra is lehetett támogatásokat elnyerni, amely források megjelentek a tagállamok költségvetésében, és a tagállami hatóságok közvetítésével jutottak el a kedvezményezett szervezetekhez.

2014-2020. közötti időszakban az Erasmus+ Program már 265 millió euró sportköltségvetésből gazdálkodik, amelyből nemzetközi sportprojekteket támogatnak. A program célja elsősorban a sport európai dimenziója, különösen a tömegsport fejlesztésére vonatkozó célkitűzés megvalósítása.

3. A SPORT RENDSZERE ÉS JOGSZABÁLYI KERETEI MAGYARORSZÁGON

3.1. Hazai sportszervezetek

A hazai sportszervezeti rendszer az európai modellt követi, vagyis a szervezetek hierarchikusan épülnek egymásra, ugyanakkor magas fokú centralizáció jellemzi őket. Az európai sportmodellhez hasonlóan a rendszer alján az amatőr sportklubok, a piramis csúcsán a sportági szövetségek találhatók. A hazai sportszervezeti rendszer jogi kereteit a Sporttv. határozza meg, amely a sportszervezetek 4 típusát különbözteti meg. A Sporttv. szerinti sportszervezeteket a 2. ábra szemlélteti.

2. ábra – A sportszervezetek típusai

Forrás: Sporttv. 15. §, ÁSZ szerkesztés

A 2. ábrában bemutatott sportszervezetekre a Sporttv. rendelkezéseit alkalmazandók a nemzeti válogatott keretek, illetve sportolók vonatkozásában a nemzeti válogatottat működtető sportszövetségekre, továbbá a fogyatékosok sportja, illetve a szabadidősport területén működő azon sportszövetségekre, amelyek keretében sportolók közvetlenül sporttevékenységet fejtenek ki. (Sporttv. 15. § (2) bekezdés a) és b) pontok)

A sportegyesület klasszikus sportszervezeti forma, a magyar sport hagyományos alapegysége. Magyarországon több ezer sportegyesület működik, a sok kis sportegyesület a versenysport, a szabadidősport, valamint az utánpótlás-nevelés bázisa, melyek a Sporttv. értelmében közvetlenül is részesíthetők állami támogatásban. (Sporttv. indoklása)

A hazai sport fontos szervezetei a sportszövetségek, amelyek típusait a 3. ábra mutatja be.

3. ábra – A sportszövetségek típusai

Forrás: Sporttv. 19. §, ÁSZ szerkesztés

Az országos sportági szakszövetség sportáganként szerveződik, és csak országos jelleggel működhet. (Sporttv. 20. §) A szakszövetség nem köztestület, de sportágában a sporttörvényben, illetve a sporttörvényhez kapcsolódó jogszabályokban meghatározott feladatokat (pl. versenyszabályzat kiadása, versenyrendszer

kidolgozása és működtetése, szakmai érdekképviselés ellátása, versenyzők nyilvántartása) kizárólagos jelleggel lát el. A szakszövetségnek csak azok a sportszervezetek lehetnek tagjai, amelyek az adott sportág versenyrendszerében részt vesznek. (*Sporttv. indoklása*)

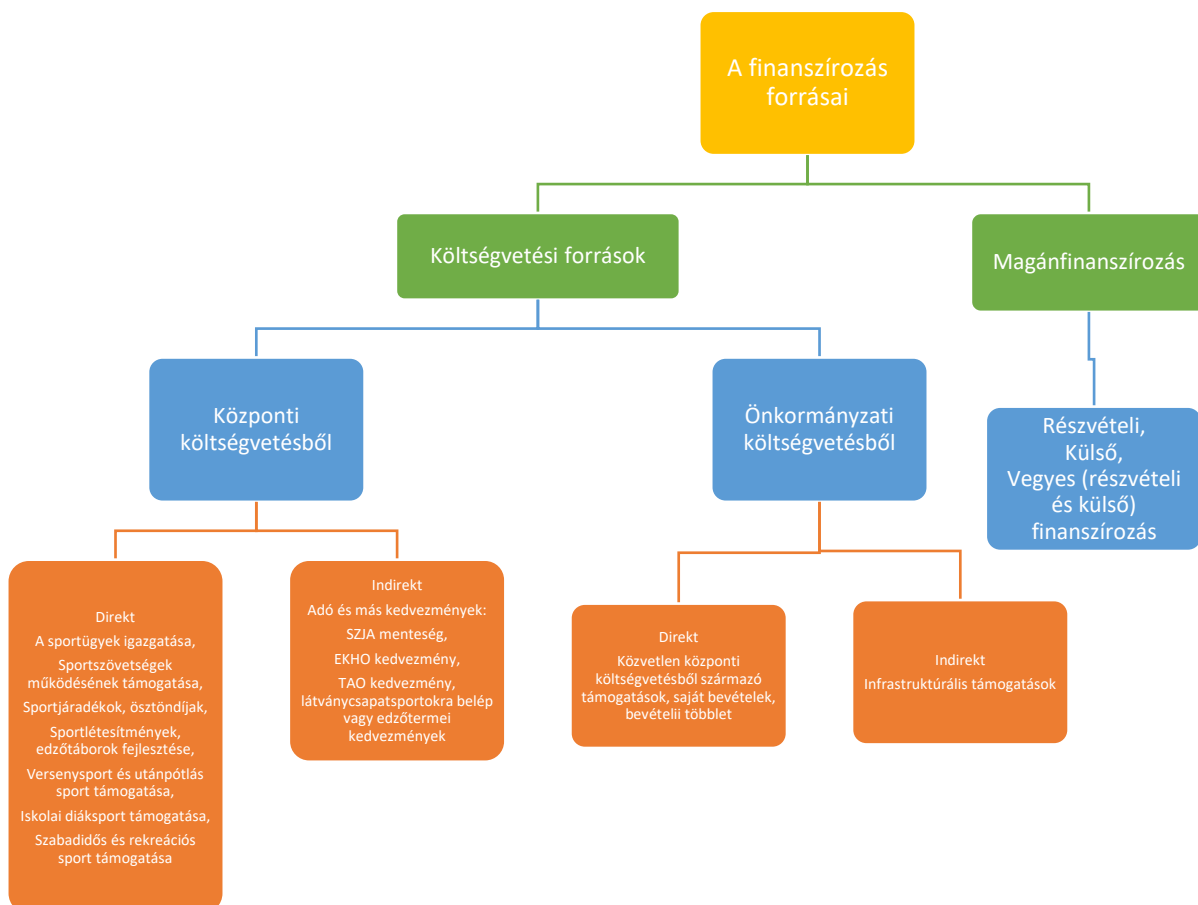
3.2. A sport finanszírozási rendszere Magyarországon

A sportgazdasággal foglalkozó szakirodalom az állami sportcélú támogatáson belül kétféle finanszírozási modellt különböztet meg, a finanszírozást tárgya és finanszírozás forrása szerinti modelleket. A finanszírozás tárgya szerinti modellben a következő három típus különböztethető meg:

1. A sportolók finanszírozása: az állam ebben a szerepében meghatározza, hogy mely sportágak vagy sportolói csoportok részesüljenek támogatásban,
2. A sportigazgatás támogatása: amely alapvetően a sporthoz kapcsolódó állami és civil sportigazgatási intézményrendszer finanszírozását foglalja magában,
3. A sportszervezetek finanszírozása: azaz egyes sportszolgáltatásokat nyújtó egyesületek és vállalkozások finanszírozási rendszere ([Varqa, 2015a](#))

A finanszírozás forrása szerinti megközelítés esetében a vizsgálat tárgyát képezi, hogy honnan származik a támogatás, azaz milyen szervezettől vagy szereplőtől. A finanszírozás forrása szerinti megközelítés csoportosítását és eszközeit a 4. ábra mutatja be.

4.ábra – A sportcélú támogatások finanszírozás forrása szerinti csoportosítása

Forrás: [KSH 16.1.1.18.](#) és *A sportjog közpénzügyi alapjai, 2015 alapján, ÁSZ szerkesztés*

A finanszírozás forrása szempontjából megkülönböztethetünk állami (közösségi) és magánfinanszírozási formákat. Az állami finanszírozás alatt az államháztartás két alrendszerének megfelelően beszélhetünk központi és önkormányzati költségvetési finanszírozásról.

A magyar sport finanszírozásában 2010. évtől kezdődően jelentős változások zajlottak, amelyekre azért került sor, mert a sportszektor a 2010. évet megelőzően jelentős forráshiánnyal küzdött. A rendszerváltozást követően az állami finanszírozói szerepvállalás csökkent, az önkormányzatok terhe viszont növekedett, ugyanakkor sem a háztartások, sem a civil szféra sem volt képes elegendő forrást biztosítani a sport számára. Megoldást az állami finanszírozás szerepének növekedése jelentette.

A Sporttv. szerint sportcélú állami támogatás igénybe vehető

- ✓ jogszabályban meghatározott normatív módon vagy előzetesen kiszámított működési támogatásként szerződés alapján,
- ✓ a sportszervezetek, sportszövetségek, helyi önkormányzatok és a sportköztestületek által összeállított, a szakmai feladatok ellátásának következő évi szakmai tervét, valamint annak finanszírozási koncepcióját tartalmazó támogatási kérelem benyújtását és annak elbírálását követően, szerződés alapján, vagy
- ✓ a versenysport, az utánpótlás-nevelés, az iskolai és diáksport, a szakképző intézményben folytatott sport, az egyetemi-főiskolai sport, a szabadidősport és a fogyatékosok sportja, valamint a helyi önkormányzatok által ellátott sportfeladatok támogatására pályázat útján, szerződés alapján vehető igénybe. (*Sporttv. 56. §*)

Az állam a sportszféra finanszírozását közvetlen és közvetett sportcélú támogatások formájában végzi. Fontos közpénzügyi garanciális rendelkezés, hogy jogszabály alapján állami támogatás csak annak a szervezetnek nyújtható, akinek nincs lejárt köztartozása, a jogszabályi előírásoknak megfelelően gazdálkodik, és a korábban kapott támogatással megfelelő módon elszámolt. (*Sporttv. 57. §*)

A közvetlen, vagyis költségvetési forrásból származó forrásokból származó finanszírozást a mindenkor hatályos költségvetési törvény, Áht., Ávr. az állami sport célú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló 474/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet és az állami sport célú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló 27/2013. (III. 29.) EMMI rendelet (*EMMI rendelet*) előírásai szabályozzák. A közvetlen költségvetési támogatások közé tartoznak a kitüntető címek, járadékok és ösztöndíjak (pl.: Nemzet sportolója, olimpiai járadék, Gerevich Aladár sportösztöndíj, Magyar Sportszillagok Ösztöndíj), valamint a sportlétesítmények fejlesztései.

A költségvetés indirekt támogatási eszközei közé tartoznak az adó- és egyéb jellegű kedvezmények, mentességek, amelynek célja, hogy szabályozás útján jusson a sportoló vagy a sportszervezet többletbevételhez. A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (*SZJA tv.*) az 1. számú mellékletében rögzíti a sportcélú adómentes bevételek körét. Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. évi CXX. törvény (*Ekho*) kedvezményes adózási lehetőséget biztosít a hivatásos sportoló, sportmunkatárs, valamint a sporttörvény szerinti sportszakember, egy sportszövetség vagy sportszervezet főállású és megfelelő képesítésű munkavállalója részére. (*Ekho 3. § (3c) b) pont*)

2011. év július 1-től kezdődően a társasági nyereséget adót fizető vállalkozások számára lehetővé vált az ún. látványcsapatsportágak (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, vízilabda, jégkorong) támogatása, amely 2017. évtől kiegészült a röplabda, mint látványcsapatsportágak támogatásával. A társasági adóból (*TAO*) történő támogatásnak két módja van: az adókedvezmény-alapú támogatás (*Tao tv. 22/C. §*), valamint 2015. évtől kezdődően az adójóváírás alapú támogatás. (*Tao tv. 24/A. §*) A két támogatási rendszer egyszerre nem alkalmazható, azonban mindkét támogatási formára igaz, hogy a támogatás nyújtásához a vállalkozásnak elegendő adófizetési kötelezettséggel kell rendelkeznie.

A látványcsapatsportok támogatásának adókedvezmény formájában történő támogatása esetében az adózó a támogatás összegét közvetlenül a kiválasztott sportszervezet számlájára utalja át, míg az adójóváírás-alapú támogatás esetén a támogatási összeg az adóhatóságon keresztül jut el a kiválasztott támogatottig. A *TAO* támogatásra jogosultak köre: az országos sportági szakszövetségek, az amatőr sport sportszervezetek, hivatásos sportszervezetek, látványcsapatsport fejlesztésére létrejött alapítványok és a Magyar Olimpiai Bizottság.

A helyi önkormányzatoknak a sporttevékenységek támogatásában betöltött szerepe jelentős, hiszen helyi szinten a sporttal kapcsolatos igények és szükségletek könnyebben felismerhetők. A hazai önkormányzatok

a vegyes (piaci és állami) modell alapján vesznek részt a sporttevékenységek támogatásában, amelynek forrását jelentős részben a költségvetési támogatások teszik ki. A magyarországi önkormányzatok sporttevékenységekkel kapcsolatos feladatait a Sporttv. határozza meg, a sportfejlesztési koncepció meghatározásán, a helyi sportszervezetekkel, való együttműködésén keresztül a létesítményfenntartáson át az iskolai sportkörök működéséhez való hozzájárulásban határozza meg. (*Sporttv. 55. §*)

A Mötv. is tartalmaz sporttal kapcsolatos rendelkezéseket az önkormányzatok felé, a sportot a helyi közigazgatás részének nevezve. (*Mötv. 13. § (1) bekezdés*) A megyei és fővárosi önkormányzatnak a települési önkormányzatok feladatain túl ellátandó területe a sportszövetségek működési feltételeinek segítése, a sportszakemberek képzése, a sportági és iskolai területi versenyrendszer kialakítása, illetve a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosítása. A Mötv. a főváros esetében kötelező feladatként rögzíti a sport és a szabadidősport támogatását. (*Mötv. 23. § (4) bekezdés 8. és 17. pont*)

2011-ig az önkormányzatok közvetlen sportcélú támogatásokban részesültek, amelyek 2012-től az infrastrukturális fejlesztésekre szánt támogatások körében jelennek meg. Az önkormányzat a tulajdonában lévő, sportlétesítmények fejlesztésére, felújítására, illetve új sportlétesítmény létrehozására igényelhet pályázati úton támogatást. Ezeken túl a települési önkormányzatok saját bevételeik terhére is támogathatják a helyi sportszervezeteket, a sportkultúrát.

Az állam sportot érintő támogatása megvalósulhat vagyongazdálkodáson keresztül is. Ilyen lehet a vagyongazdálkodási jogot alapító szerződés kötése, bérleti jogviszony létrehozása, pénzvagyon hasznosítása, vagy vagyontöbblet felújító beruházások, értékfenntartó és értékőrző karbantartási és felújítási tevékenységek, stb..

A sport magánfinanszírozása – bár kívül esik a közfinanszírozás rendszerén – három részre tagolható: részvételi, külső és vegyes magánfinanszírozásra. A részvételi finanszírozás keretében a sportoló a maga finanszírozza a tevékenységét, a sporttevékenység szervezőjének ez legnagyobb bevételi forrása. Ez leginkább az egyéni, szabadidős sportokra jellemző forma, mint például a testépítésre, úszásra, aerobikra vagy karatéra. A finanszírozás formája és elnevezése többféle lehet, pl. bérlet, belépőjegy vásárlása, tagsági vagy egyesületi díj megfizetése formájában lehetséges. Ebben a formában a profitszerzés nem cél, a versenyeken való szereplés nem jelentős. A külső finanszírozás minden olyan pénzügyi forrás, amely nem a résztvevő sportolótól és nem is az államtól származik. Leginkább a verseny- és látvány-csapat sportokra jellemző, itt már jelentős szempont a profitszerzés. A vegyes finanszírozás esetében az előbbi két forma kb. egyenlő arányban járul hozzá a sporttevékenység működtetéséhez. (*A sportjog közpénzügyi alapjai, 2015, 59-62 p.*)

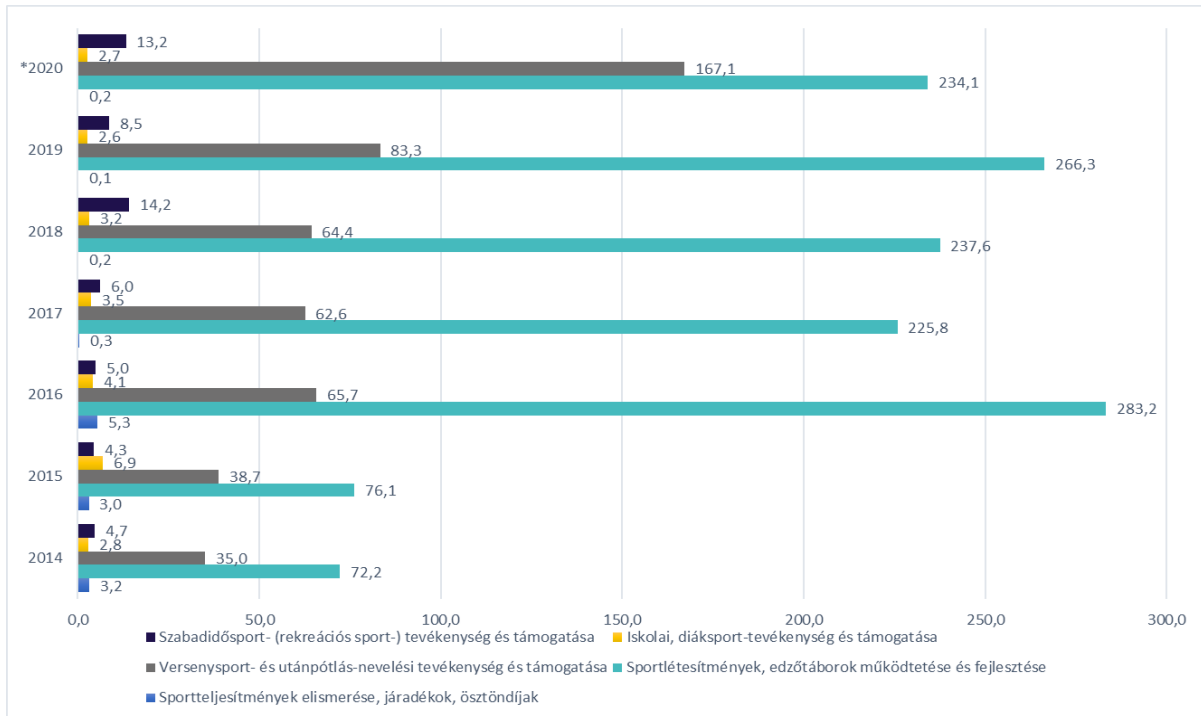
3.3. A sportcélú közkiadások a 2014-2020. években

A sportfinanszírozás, az állami sporttámogatás mértékére nincs nemzetközileg elfogadott egységes standard. A sportfinanszírozás nagyságára vonatkozóan a Nemzeti Sportstratégiában rögzíti, hogy az állami támogatás sportra fordítható aránya érje el az EU-tagországok sporttámogatásának átlagát.

Az állami és önkormányzati intézmények költségvetéséből származó sportcélú kiadásokra fordított összegek 2014. évről 2020. évre (előzetes adat) több mint három és félszeresére, 119,6 Mrd Ft-ról 441,1 Mrd Ft-ra emelkedtek, amelyekben megjelennek – többek között -a sportlétesítményekre, edzőtáborokra, valamint versenysport- és utánpótlás-nevelési tevékenység támogatására fordított összegek is.

Az állami és önkormányzati intézmények sportcélú kiadásait az 5. ábra mutatja be.

5.ábra – Az állami és önkormányzati intézmények sportcélú kiadásai folyó áron (Mrd Ft, 2014-2020.)

Forrás: [KSH 16.1.1.18. alapján](#), (2020. év adatai előzetes adatok), ÁSZ szerkesztés

(A költségvetés sportcélú kiadásainak összehasonlítása a 2014. évtől biztosított, ugyanis az intézményi beszámolók ekkor tértek át a kormányzati funkciók szerinti elszámolásra, ezért az adatok a korábbi évek adataival korlátozottan lennének csak összehasonlíthatók.)

A 2014-2020. évek közötti időszakban a sportcélú kiadások között jelentős összegekként jelentek meg a sportlétesítmények, edzőtáborok működtetésére és fejlesztésére fordított kiadások, amelyek 2014. évi 72,2 Mrd Ft-ról a 2020. évi 234,1 Mrd Ft-ra, azaz több mint háromszorosára növekedtek.

A 2014-2020. években a központi költségvetésből származó sportcélú kiadások között jelentős volumenű volt a versenysport és az utánpótlás-nevelési tevékenység támogatása is, amelynek összege 35 Mrd Ft-ról 167,1 Mrd Ft-ra emelkedett. A 2014-2020. évek időszakában váltakozó tendenciával, de szignifikánsan növekedtek a sportügyek igazgatására, a doppingellenes tevékenységre fordított közpénzek is, ezek összege 0,3 Mrd Ft-ról 23,6 Mrd Ft-ra nőtt. Az iskolai, diáksport-tevékenység támogatás összege 2015-ben nőtt, azt követően csökkent, a szabadidősport (rekreációs sport) tevékenység támogatása 2014. és 2020. évek között pedig megduplázódott. Ez utóbbi tendencia a megfelel az európai uniós elvárásoknak, amely a nagy tömeget megmozgató rekreációs sporttevékenységek támogatására ösztönözte a tagállamokat.

Az állami támogatásból jutott sportcélú kiadások összege a 2014-2020-as időszakban (5. ábra) összesen meghaladta a 2.000 Mrd forintot, amelyből csak 1.400 Mrd Ft-ot a sportlétesítményekre, edzőtáborok működtetésére fordított összegek tettek ki a KSH költségvetés sport kiadása alapján. Ez alapján látható, hogy a sport infrastrukturális fejlesztése kiemelt területet képez a hazai sportpolitikában. Az elmúlt években ennek köszönhetően számos tanuszoda, tornaterem, kézilabda és kosárlabdacsarnok és stadion épült és újult meg. A sportlétesítmények bővítése, felújítása és korszerűsítése folyamatos, amelyek számos sportágat érintenek. A sportlétesítmények korszerűsítésével és bővítésével Magyarország számos kontinens és világbajnokságot szervezett az elmúlt években.

4. A SPORT TERÜLETÉT ÉRINTŐ ÁSZ TAPASZTALATOK

Magyarországon az intézmény-centrikus közfeladat-ellátás jellemző, de egyre jelentesebb az államháztartási szférán kívüli feladatellátás is, amelynek legfontosabb szereplői a nonprofit szervezetek és az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok. Az ÁSZ az elmúlt időszakban kiemelt figyelmet fordított arra, hogy ellenőrzéseivel és elemzéseivel támogassa az államháztartáson kívül működő közfeladat-ellátó rendszerek központi költségvetési forrásból jutott támogatások és ingyenes vagyonyjuttatások rendezett, szabályos felhasználását. (ÁSZ, 2021a)

4.1. A számvevőszéki ellenőrzések tapasztalatainak áttekintése

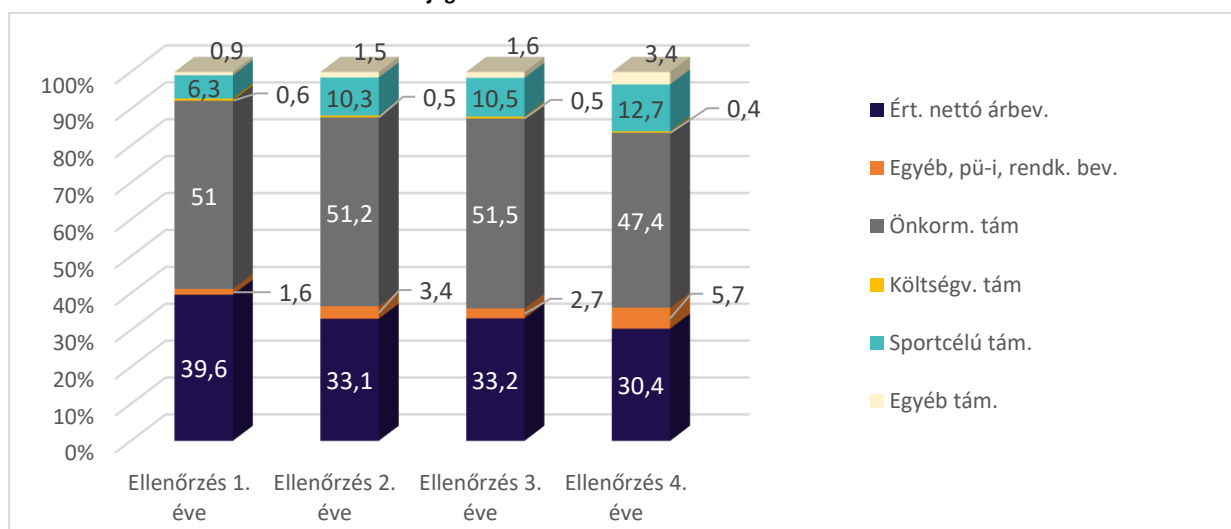
Magyarországon az állampolgárok sportolási lehetőségei kapcsolódnak az önkormányzatok által nyújtott szolgáltatásokhoz. Az Mőtv. a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítandó közfeladatok körében ellátandó feladatok között nevesíti a sportügyeket. (Mőtv. 13. § (1) bekezdés 15. pont) A sportolási lehetőségek önkormányzati szinten történő biztosítását a Sporttv. is rögzíti azzal, hogy nemcsak az állam, de a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatait is meghatározza. (Sporttv. 55. §)

Az Mőtv.-ben és a Sporttv.-ben rögzített sportügyek ellátását az önkormányzatok jellemzően saját tulajdonú gazdasági társaságok formájában biztosítják. Az ÁSZ – a törvényi felhatalmazása alapján – 2016-2018. évek között 13 sporttal összefüggő feladatot ellátó, önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság ellenőrzését végezte el. Az ellenőrzések keretében az ÁSZ elsődlegesen azt vizsgálta, hogy az államháztartáson kívülre nyújtott költségvetési támogatások és ingyenes vagyonyjuttatások, valamint az államháztartáson kívül működő közfeladat-ellátó rendszerek átlátható, rendezett módon használták-e fel a közpénzt a közfeladat ellátási szerződésében vállalt feladatok ellátása érdekében.

Az ellenőrzések megállapításai azt mutatták, a tulajdonosi joggyakorlás kereteinek kialakítása a 13 társaság közül 12 társaság esetében szabályszerű volt. A gazdasági társaságokat vagyonnal való feladatellátás nem jellemezte, mindösszesen 2 társaság végzett vagyonykezelést.

A társaságok működésükhöz saját bevételeiket, az önkormányzatok által folyósított támogatásokat, sport célú (TAO támogatásból származó) és egyéb támogatásokat használták fel. A társaságok ellenőrzés éveiben elszámolt bevételek jogcím szerinti %-os összetételét a 6. ábra mutatja be.

6. ábra – A sporttal összefüggő feladatot ellátó gazdasági társaságok ellenőrzés éveiben elszámolt bevételeinek jogcím szerinti %-os összetétele

Forrás: ÁSZ elemzés, 2019 alapján, ÁSZ szerkesztés

(A sporttal összefüggő feladatot ellátó, önkormányzatok többségi tulajdonában lévő gazdasági társaság ellenőrzési tapasztalatai összegző 10. számú ábrában az eltérő ellenőrzési évek miatt került 1. ellenőrzési év, 2. ellenőrzési év, stb. feltüntetésre.)

A 13 társaság közül 12 szervezet rendelkezett támogatásból származó bevétellel, a támogatások legnagyobb részét, jellemzően fele részét (47,4%-51,5%) a működéshez kapcsolódó tulajdonosi (önkormányzati) támogatások tették ki, de jelentős nagyságrendet képviseltek a sportcélú TAO (látvány-csapatcsoportok) támogatásai is. (ÁSZ elemzés, 2019)

Az ellenőrzések megállapításai alapján a 13 gazdasági társaság a gazdálkodás alapvető szabályozási feltételeit kialakította, azonban 4 társaság pénzügyi-gazdasági tevékenységének szabályozottsága felelt meg teljes körűen a Számv. tv. előírásainak. A vagyongazdálkodás területén a bevételek és ráfordítások elszámolása mindössze 6 társaság esetében volt szabályszerű. A bevételek és a ráfordítások elszámolásának szabálytalanságai miatt nem volt biztosított a közvagyon felhasználásának átláthatósága és ellenőrizhetősége, az elszámolások megfelelősége. A vagyonyilvántartások területén 5 társaság a beszámolójában szereplő év végi mérleg adatait nem támasztotta alá leltárral. A mérleget alátámasztó leltár hiányában a társaságok éves beszámolója nem volt megalapozott, a vagyon védelme és a működés átláthatósága nem volt biztosított. (ÁSZ elemzés, 2019) Leltár hiányában a szervezetek számviteli beszámolója nem biztosított valós információkat a tényleges vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetéről, valamint azok változásáról, a szervezet adott évi számviteli beszámolója nem mutatott megbízható és valós képet a gazdálkodásról. A beszámoló tehát nem biztosította az Alaptörvényben előírt átláthatóság elvének érvényesülését.

Az ÁSZ az önkormányzatok többségi tulajdonban lévő gazdasági társaságok gazdálkodása mellett 2020. évtől kezdődően ellenőrizte a költségvetési támogatásban részesülő, számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek keretében a sportszövetségeket. Az ÁSZ ezen témacsoportos ellenőrzés keretében arra kerete a választ, hogy a sportegyesületek és a sportszövetségek az éves beszámolásai kötelezettségüket és az államháztartásból kapott támogatásokkal kapcsolatos nyilvántartási kötelezettségüket szabályszerűen teljesítették-e, szervezeti és gazdálkodási kereteket szabályszerűen alakították-e ki.

A sportszövetségek ellenőrzése kapcsán az ÁSZ 2021-ben 2 jelentést hozott nyilvánosságra, mindkét sportszövetség esetében ellenőrzött időszak a 2019. évet érintette.

Az ÁSZ a sportszövetségek ellenőrzései során megállapította, hogy a sportszövetségeknél a számviteli politika és a keretében elkészítendő szabályzatok hiányában nem kerültek rögzítésre a számviteli elszámolás, az értékelés szempontjából a szervezetek adottságainak, körülményeinek leginkább megfelelő szabályok, előírások, módszerek. Az eszközök és a források leltárkészítési és leltározási szabályzatának hiányában nem biztosították szabályozott és szabályszerű leltározás és leltárkészítés, a leltárba kerülő adatok valóságát, ezáltal a mérleg alátámasztottságát. Az eszközök és a források értékelési szabályzatának, így a könyvekbe bejegyzésre kerülő eszközök és források értékelésére vonatkozó módszereknek és eljárásoknak a hiányában nem biztosított a beszámolóban kimutatott adatok törvényi előírásokkal való összhangja. A pénzkezelési szabályzat, és ezáltal a pénztárak, a bankszámlák használatának, a pénzmozgások bizonylati rendjének, a szigorú számadású bizonylatoknak, az értékpapírok megőrzésére és kezelésére vonatkozó szabályoknak a meghatározása hiányában a szervezet pénzkezeléssel kapcsolatos eljárásai, feladat- és felelősségi körei nem számon kérhetőek, a pénz kezelésének menete nem nyomon követhető. Számlarend hiányában nem volt biztosított a szabályozott könyvvezetés, a törvényben előírt beszámoló készítéséhez szükséges adatok megbízhatósága, azok bizonylati alátámasztása. A számviteli szabályozások hiánya, illetve be nem tartása alapot adhat a pazarlásra, a visszaélésekre, hátrányosan érintheti a civil szervezet feladatellátását, vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, emellett korrupciós kockázatokkal is járhat.

A közpénzügyi kockázatokat tovább növelte, hogy a szövetségek felügyelő szervei nem állapították meg a saját ügyrendjüket. Ennek következtében a belső védelmi ellenőrző rendszer alapvető feltétele nem került kialakításra, amely a feltárt hibákat saját felelősségi körben megelőzhette, a szervezetek tevékenységében rejlő kockázatok csökkentéséhez járult volna, támogatva ezáltal a civil szervezet működése szabályszerűségét, tevékenysége fenntarthatóságát. (ÁSZ jelentés, 2021a) és (ÁSZ jelentés, 2021b)

4.2. A számvevőszéki elemzések megfogalmazásainak összegzése

Az ÁSZ a sport területét érintő jelentései mellett elemzések készítésével is támogatta a sportcélú költségvetési támogatások szabályos felhasználását.

Az ÁSZ „szabadidős és sport intézmények” intézménycsoportban mért eredményeiről készített elemzése első részében átfogó elemzést tartalmazott a szabadidős és sport intézmények intézménycsoport tipikus korrupciós kockázatairól, illetve azok kezelésére hivatott „kemény” és „lágym” integritás kontrollok kiépítettségének szintjéről, mellyel elsősorban a sportintézmények vezetőinek figyelmét hívta fel az integritást fenyegető veszélyekre. Az elemzés 2. részében az ÁSZ tételesen felsorolta azokat a kérdéseket, amelyek az adott válaszok tekintetében a „szabadidős és sport intézmények” intézménycsoport indexértékének átlagát meghaladó veszélyeztettséget, vagy az integritáskontrollok vonatkozásában átlag alatti kiépítettségi szintet jeleztek. (ÁSZ elemzés, 2016b)

Az ÁSZ összegző elemzést is készített a 2016-2018. évek közötti időszakban nyilvánosságra hozott önkormányzati tulajdonú, sporttal kapcsolatos feladatokat ellátó 13 gazdasági társaságnál végzett ellenőrzések tapasztalatairól.

Az ÁSZ elemzése rámutatott arra, hogy a társaságok esetében érvényesült az alkotmányos alapokkal bíró önkormányzati autonómia, a feladatellátás szabadsága, ugyanakkor az ellenőrzések tapasztalatai azt is mutatták, hogy a sport területén tevékenykedő társaságokra jellemző a szabálytalan működés, az átláthatóság hiánya. A társaságok tevékenységük sajátosságából fakadóan jelentős értékű eszközállománnyal, ingatlanal, vagyonnal rendelkeztek, a vagyongazdálkodás és a vagyonylvántartás területén azonban ÁSZ számos hiányosságot tárt fel. A társaságoknak a közfeladatuk ellátásához az önkormányzatok támogatására, jelentős közpénzjuttatásra volt szükségük, hiszen működésük – részben a feladatuk sajátosságaiból fakadóan – jellemzően veszteséges volt, ami fenntarthatósági kockázatot jelent. A veszteséges gazdálkodás miatt a tulajdonos döntése alapján öt társaságnál is sor került a jegyzett tőke összegének emelésére. A jegyzett tőke pótbefizetéssel történő helyreállítása jelentős forrásigénnyel járt, amely az önkormányzatok pénzügyi helyzetét kedvezőtlenül befolyásolta. Az elemzésbe vont 13 ÁSZ jelentésből 12 a társaság vezetőjének, 8 a tulajdonosi jogokat gyakorló önkormányzatnak fogalmazott meg javaslatot. A társaságok vezetőinek megfogalmazott javaslatok száma 61, a tulajdonos önkormányzatok felé megfogalmazott javaslatok száma 12 volt. (ÁSZ elemzés, 2019)

Az összegző elemzés kérdésként vetette fel, hogy az önkormányzatok feladatellátási szabadságának érvényesülése mellett, a felelős közpénzügyi gazdálkodás érdekében indokolt-e a szabályozás erősítése önálló, részletesebb szabályozás kidolgozásával, önálló szabályozási környezet megteremtésével, a fejlesztések területén a közös minimumok, megfelelési kritériumok meghatározásával. (ÁSZ elemzés, 2019)

A társaságoknál a vagyonelemek üzemeltetéséhez, a veszteséges gazdálkodás miatt tulajdonosi tőkeemelésre volt szükség. Azonban ez hosszabb távon – a továbbfejlesztésre fordítható tulajdonosi források hiányában – a vagyonelemek elhasználódásához is vezethet, amely tovább növeli a közfeladatok elvárt színvonalú és hatékony ellátásnak kockázatát.

4.3. Az ÁSZ támogatói, együttműködő szerepe a hazai és nemzetközi sportrendezvények megrendezésében

Az ÁSZ nemzetközi sportrendezvények megrendezésében nyújtott támogatói szerepe közül kiemelkedik a XXXIII. Olimpiai Játékok és a XVII. Paralimpiai Játékok 2024-es budapesti megrendezésére vonatkozó pályázat előkészítéséhez nyújtott szakmai támogatása.

Az Országgyűlés a XXXIII. Olimpiai játékok és a XVII. Paralimpiai Játékok 2024-es budapesti megrendezésére vonatkozó pályázati szándék támogatásáról szóló 31/2015. (VII. 7.) határozatában kérte fel az ÁSZ-t, hogy a közpénzek törvényes, szakszerű, gazdaságos és hatékony felhasználása érdekében nyújtson szakmai támogatást az olimpiai pályázat előkészítéséhez. A 2016 májusában nyilvánosságra hozott „A nagyberuházások integritási kockázatairól és ezt kezelő kontrollok kialakításáról” c. tanulmányban az ÁSZ a nagyberuházási projektek ellenőrzési tapasztalatait, az integritás felmérések szerzett ismereteit, továbbá a nagyberuházások terén megszerzett nemzetközi – ezen belül az elmúlt 10-15 évben megrendezett olimpiai játékokhoz kapcsolódó beruházások ellenőrzési tapasztalatait összegezte.

Az elkészült ÁSZ tanulmány rámutatott arra, hogy a nagyberuházások megvalósítását számos korrupciós

kockázat fenyegeti, melyeket azok a nemzetközi tapasztalatok is megerősítettek, hogy amennyiben a nagyberuházás olimpia megrendezésére irányul, akkor a korrupció kockázatát tovább növelik olyan tényezők, mint a fix végső határidő, a magas presztízs, az egyszeri és egyedi jelleg, illetve a komplexitás. Az ÁSZ tanulmánya szerint a magyar jogszabályi környezet megfelelő feltételeket biztosít, de szükség lehet az olimpia megrendezésének sajátosságait figyelembe vevő további jogszabályok megalkotására is, továbbá a beruházás tervezésénél különösen nagy kockázatot jelent, ha nem végeznek körültekintő elemzéseket, számításokat a projekt alakulására, a lehetséges változásokra nézve. A tanulmány rámutatott a fontos tényre, hogy többszörös nemzetközi tapasztalat, hogy rendszeresen és nagymértékben alábecsülik egy-egy olimpia rendezési költségeit. *(ÁSZ tanulmány, 2016a)*

Az ÁSZ 2021-ben a sportegyesületek és a sportszövetségek vezetőinek támogatása érdekében öntesztet állított össze. Az önteszt az ÁSZ honlapján elérhető, kitöltése önkéntes volt, de ÁSZ a 2020-ban legtöbb költségvetési támogatást felhasználó közel 200 sportszervezetet, értesítette a lehetőségről. Az ÁSZ a szervezetek első számú vezetői, gazdasági vezetői, könyvelői és könyvvizsgálói számára felajánlotta, hogy részt vehetnek egy offline tudásmegosztó képzésen, ahol megismerkedhetnek egy, az ellenőrzési tapasztalatok alapján összeállított képzési anyaggal. [\(ÁSZ Önteszt, 2021\)](#)

A sportegyesületek és sportszövetségek vezetőinek szánt kérdőív 2021. év végén kiegészült a kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események szervezésére pályázó, kérelmet benyújtó szervezetek számára készített kérdőívvel. Az ÁSZ ezt a kérdőívet azzal a céllal készítette el, hogy támogassa a kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események szervezésére pályázó, kérelmet benyújtó szervezetek, személyek feladatellátását, elősegítse a kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események költségvetési forrásai eredményes felhasználása kereteinek kialakítását. A kérdőívben megfogalmazott kérdések a kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események rendezésére irányuló pályázati folyamattal, a rendezési szerződés megkötésével, a támogatási szerződéssel, a támogatás felhasználásával és elszámolásával, valamint a rendezéssel összefüggő fontosabb előírásokra fókuszálnak. [\(ÁSZ Kérdőív, 2021\)](#)

A sportszervezetek, a sportszövetségek és a kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események jelentős költségvetési támogatásban részesülhetnek, amelyek mindegyikére fokozott közérdeklődés irányul. Társadalmi elvárás a közpénzek értékelvű, rendeltetésszerű, átlátható és elszámoltatható felhasználása, valamint az, hogy a közpénzeket és a közvagyonot használók tevékenységükben törekedjenek a gazdaságos, hatékony és eredményes működésre. Jól reprezentálja a sportszövetségek elkötelezettségét és javulási szándékát, hogy 2021 ősztől több tucat sportszövetség vett részt átfogó online képzésen.

5. NEMZETKÖZI SZÁMVEVŐSZÉKI GYAKORLATOK

Az ÁSZ-hoz hasonlóan más európai számvevőszékek is hangsúlyt fektetnek a sporttal kapcsolatos tevékenységek állami finanszírozásának, sportigazgatás rendszerének, a kitűzött egyes nemzeti sportstratégiák megvalósításának ellenőrzésére.

A horvát számvevőszék 2019. évi munkájáról készült összefoglaló jelentésében arról számolt be, hogy 24 sportegyesület pénzügyi ellenőrzését végezte el, amelynek kapcsán 8 ellenőrzött esetében megállapítás nélküli és 16 ellenőrzött esetében megállapítást is tartalmazó véleményt adott ki az ellenőrzöttek pénzügyi kimutatásainak és a működésük megfelelőségéről. ([SAO Croatia, 2019](#))

A szlovén számvevőszék a sport témaköréhez kapcsolódóan több ellenőrzést is végzett az utóbbi években. Ezek közül kettő „A kulturális örökségek védelme a sport területén” címet viseli. A 2017-2018-ban és a 2020-2021-ben végrehajtott ellenőrzés is azt vizsgálta, hogy a szlovén kormány, valamint a Szlovén Tudományos, Oktatási és Sportminisztérium hatékonyan őrzi-e meg a sport területén fennálló örökségeket. A 2017/18-ban lefolytatott ellenőrzés megállapította, hogy a szlovén állam nem megfelelő jogalappal hozta létre a Sportmúzeumot, nem határozta meg a múzeum finanszírozásának hatáskörét, és nem teljesítette maradéktalanul a felügyeleti kötelezettségeit. A Szlovén Tudományos, Oktatási és Sportminisztérium nem biztosította a múzeum számára a megfelelő infrastruktúrát (helyiségek, eszközök), nem határozta meg a szükséges létszámot és a működéshez szükséges forrásokat. Ezzel szemben a 2020-2021-ben lefolytatott ellenőrzés azt fogalmazta meg, hogy a minisztérium biztosította a múzeum számára az infrastruktúrát, ugyanakkor nem hozott végleges döntést múzeum szervezetéről és finanszírozásáról. Így a Sportmúzeum 2022-ben nem tudja önálló működését megkezdeni. (CoA Slovenia, 2017) (CoA Slovenia, 2020)

Szlovénia legfőbb ellenőrző intézménye 2019-2020-ban a ljubljanoi Sport Közintézet működésének szabályszerűségét is vizsgálta, az Intézetre, mint közvetítő szervezetre és közvetett költségvetési forrásfelhasználóra vonatkozó szabályok betartását értékelte a 2017. év vonatkozásában. Az ellenőrzés számos szabálytalanságot tárt fel. A Sport Közintézet – többek között – az előírásoktól eltérően fizette ki túlmunkát, jogszabállyal ellentétes volt a túlóra elrendelése, annak elvégzése és kifizetése, továbbá megsértette a közbeszerzési előírásokat, megfelelő eljárások lefolytatása nélkül adott ki üzlethelyiségeket, nem kötött bérleti szerződést egyes sportegyesületekkel, hiányosan vezetett nyilvántartást a sportlétesítmények és -területek használatáról. (CoA Slovenia, 2019)

Japán számvevőszéke a helyi Olimpiai Játékokhoz kapcsolódóan végzett 2 ellenőrzést, „A tokiói olimpiai és paralimpiai játékok előtti kezdeményezések helyzete” címmel. Az ellenőrzések során a 2020. évi tokiói olimpiai és paralimpiai játékokhoz megrendezésére irányuló erőfeszítések helyzetét, valamint a minisztériumok és ügynökségek által végrehajtandó, a játékokkal kapcsolatos intézkedések helyzetét vizsgálták 2018. év, majd 2019. év vonatkozásában. (BoA Japan, 2018) (BoA Japan, 2019)

A Litván Nemzeti Számvevőszék (NAOL) 2021-ben megjelent az „Élsport irányítása” című jelentése megállapította, hogy az élsport irányításával kapcsolatos változások végrehajtása érdekében hatékony intézkedéseket kell hozni az élsportolók utánpótlásának képzése, az infrastruktúra-fejlesztés célzott tervezése, a sportszövetségek finanszírozásának javítása területein. A jelentés megállapította, hogy az állami költségvetés sportra szánt finanszírozása a 6 év alatt (2015-2020. között) csaknem megduplázódott, a sportszövetségek élsportprogramjainak állami költségvetési forrásokból történő finanszírozása nem változott jelentősen, összesen 7 millió eurót tett ki. A jelentés szerint Litvániában 2019-ben mintegy 6 ezer sportlétesítmény működött, melynek kapcsán az előzetes kutatási eredmények azt mutatják, hogy az litván Oktatási, Tudományos és Sportminisztériumnak kutatásokat és elemzéseket kell végeznie arról, hogy sportágak, régiók vagy nemzetközi rendezvények szervezésének lehetőségei szerint mekkora szükség jelentkezik ezekre a létesítményekre. A jó kormányzás elveinek bevezetése a sportszövetségekben hozzájárul a szövetségek felelősségének és az átláthatóság növeléséhez. ([NAO Lithuania, 2021](#))

A lengyel számvevőszék (NIK) a sport szempontjából különösen fontos beruházások programjáról szóló 2021-ben nyilvánosságra hozott jelentése pozitívan értékeli a sport területén a kiemelt jelentőségű beruházásokat, amely az élsportolók edzésbázisának bővítését segítette. A jelentés alapján Lengyelországban közel

6 év alatt 72 sportlétesítményt emeltek, építettek át vagy újítottak fel. Az ellenőrzés legfontosabb megállapításai között szerepelt, hogy 2018 óta a program keretében benyújtott beruházások támogatási folyamata nem feltétlenül volt teljesen átlátható, továbbá az elszámolásokra vonatkozó dokumentáció nem tette lehetővé annak ellenőrzését, hogy a program kedvezményezettjei túllépték-e a támogatási küszöbértékeket és a támogatható költségek küszöbértékeit, azaz a kedvezményezettekénél felmerült, pénzügyi támogatásra jogosító költségeket. A jelentésben rögzítésre került, hogy nem lehetett teljesen ellenőrizni, hogy a program által támogatott létesítményeket milyen mértékben használták a nemzeti válogatott és a lengyel sportegyesületek, és milyen gyakran váltak országos és nemzetközi versenyek színterévé. Mindezek ellenére a NIK jelentése a program célja megvalósult, vagyis az ellenőrzött időszakban jelentősen bővült a nagy teljesítményű sportinfrastruktúra Lengyelországban. [\(SAO Poland, 2021\)](#)

Lettország számvevőszéke a Lett Olimpiai Bizottság ellenőrzése kapcsán megállapította, hogy az Olimpiai Bizottság által elkülönített állami költségvetési forrásokat a célnak megfelelően használták fel, beleértve a sportolók olimpiai felkészülésének és az olimpiai részvételük előkészítésének támogatását. A több, mint egyéves ellenőrzés után a Lett Állami Számvevőszék jelezte, hogy a finanszírozás általában véve elérte a kitűzött célokat, azonban hiányosságokat állapítottak meg a pénzeszközök elosztásában. Néhány esetben összeférhetlenségi kockázatot állapítottak meg, mivel a sportszövetségek olyan egyesületeknek is utaltak át pénzeszközöket, amelyek alapítója vagy elnökségi tagja egyben a sportszövetség elnökségének is tagja volt. Emellett egyes szövetségek mintegy 37.000 euró értékben kétszeres támogatást kaptak az államtól, ugyanis több sportági szövetség a Lett Sportági Szövetségi Tanácstól és közvetlenül a Lett Olimpiai Bizottságtól is kapott támogatást. Az ellenőrzés részeként a Lett Állami Számvevőszék összesen hét ajánlást fogalmazott meg a Lett Olimpiai Bizottság számára, mely vállalta, végrehajtja a Lett Állami Számvevőszék ellenőrei által adott utasításokat. [\(SAO Latvia, 2021\)](#)

A svéd számvevőszék jelenleg végzi a sport és kultúra területén nyújtott állami támogatások ellenőrzését. Az ellenőrzés azon hipotézisre alapul, miszerint a koronavírus-járvány a társadalom számos rétegét súlyosan érintette, ugyanakkor a sport és kultúra területén alapvetően megváltoztak a körülmények. A pandémia okozta jelentős és sürgős támogatási igény mind a kormányt, mind az e területen finanszírozást nyújtó szervezeteket komoly nyomás alá helyezte, hiszem a támogatást rövid idő alatt, korlátozott információk birtokában és olykor erős nyomás alatt tervezték meg, amely kockázatot rejt magában. Az ellenőrzés arra keresi a választ – melynek eredményei előre láthatóan 2022. áprilisában kerülnek nyilvánosságra –, hogy a sport és a kultúra területén nyújtott, a járványhelyzettel összefüggő állami támogatások megtervezése és kifizetése hatékonyan történt-e.

Az Egyesült Királyságban a Digitális, Kulturális, Média- és Sportminisztérium (DCMS) felelős a sportban és a testmozgásban való részvétel maximalizálásáért. Az Egyesült Királyság független közkiadások felügyeletét ellátó szerve, a National Audit Office (NAO) 2022. évi ellenőrzési tervében szerepel annak ellenőrzése, hogy a DCMS világosan megfogalmazta-e, hogy mit akar elérni a sportban való részvétel terén, elérte-e célkitűzéseit, és reálisak voltak-e az célkitűzései megvalósítására vonatkozó tervei. [\(UK NAO, 2022\)](#) A hivatkozott nemzetközi tapasztalatok során az érintett legfőbb ellenőrzési intézmények az ellenőrzés típusát tekintve a megfelelőségi és teljesítmény-ellenőrzést alkalmazták. Módszereik terén pedig szinte kivétel nélkül a kvantitatív kutatási módszerekre (kulcsfontosságú dokumentumok elemzése, interjúk készítése, helyszíni szemlél) támaszkodtak.

A nemzetközi számvevőszéki ellenőrzési tapasztalatok fentebb bemutatott példái is igazolják, hogy a sportcélú állami kiadások cél szerinti felhasználása, a sportegyesületek működésének ellenőrzése kiemelt területként jelent meg az elmúlt években és jelenik meg 2022. évben is.

FELHASZNÁLT IRODALOM

1. A sportjog közpénzügyi alapjai (2015), Bartha I. et al: A sportjog közpénzügyi alapjai, Szerk.: Varga J., Bordás P., Campus Kiadó, Debrecen
Online: <http://sportestudomany.unideb.hu/wp-content/uploads/2015/12/A-sportjog-k%C3%B6zp%C3%A9nz%C3%BCgyi-alapjai.pdf> letöltés: 2022. április 20.
2. Állami támogatások (2018), Szerk., Nyikos Györgyi, Dialóg Campus Kiadó, Budapest
Online: https://nkerepo.uni-nke.hu/xmlui/bitstream/handle/123456789/12632/Web_PDF_Allami_tamogatások.pdf?sequence=1 letöltés: 2022. március 23.
3. Árvai (2016): Árvai Tünde: Az öt karikától a színes tacskóig – Olimpiai jelképek nyomában, ujkor.hu, 2016.08.02.
Online: <https://ujkor.hu/content/az-ot-karikatol-a-szines-tacskoig-olimpiai-jelkepek-nyomaban> letöltés: 2022. február 23.
4. Burtcher, J., Burtcher, M., Millet, GP. (2020): (Indoor) isolation, stress and physical inactivity: vicious circles accelerated by Covid-19? Scandinavian Journal of Medicine & Science in Sports
Online: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/sms.13706> letöltés: 2022. március 23.
5. EPRS (2021): How coronavirus infected sport? European Parliamentary Research Service
Online: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/659449/EPRS_BRI\(2021\)659449_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/659449/EPRS_BRI(2021)659449_EN.pdf) letöltés: 2022. március 23.
6. Gyömörei (2013): Gyömörei T.: Területi Sportstruktúrák: Az önkormányzatok sportgazdálkodása Magyarországon – kiemelten az élsport finanszírozásának gyakorlatában, Doktori értékezés, Széchenyi István Egyetem, Regionális és Gazdaságtudományi Doktori Iskola, 2012, Győr, 31.p
Online: <http://docplayer.hu/22141723-Szechenyi-istvan-egyetem-regionalis-es-gazdasagtudomanyi-doktori-iskola-gyomorei-tamas-teruleti-sportstrukturak.html> letöltés: 2022. február 23.
7. Gósi, Zs (2019a): Gósi Zs: A szabadidő sport néhány gazdasági hatása, In: Sokszínű rekreáció – Tanulmányok a rekreáció témaköréből, 2019, Budapest, ELTE PPK, 69-70.o.
Online: https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/02/71/16/dd/1/Sokszinu_Rekreacio-2019.pdf#page=69 letöltés: 2022. február 23.
8. Gósi, Zs (2019b): Gósi Zs: A szabadidő sport néhány gazdasági hatása, In: Sokszínű rekreáció – Tanulmányok a rekreáció témaköréből, 2019, Budapest, ELTE PPK, 69-70.o.
Online: https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/02/71/16/dd/1/Sokszinu_Rekreacio-2019.pdf#page=69 letöltés: 2022. február 23.
9. Lippi, G., Henry, B. M., Bovo, C., Sanchis-Gomar, F. (2020): Health risks and potential remedies during prolonged lockdowns for coronavirus disease 2019 (COVID-19). Diagnosis (Berlin, Germany), 7(2), 85–90.
Online: <https://doi.org/10.1515/dx-2020-0041> letöltés: 2022. március 23.
10. Laczkó (2015): Laczkó T., Rétségi E.: A sport társadalmi aspektusai, Pécs, 2015., 56. p.
Online: <https://www.etk.pte.hu/protected/OktatasiAnyagok/%21Palyazati/AsportTarsadalmiAspektusaiN.pdf> letöltés: 2022. február 23.
11. OECD (2019): State of Health in the EU, Magyarország Egészségügyi Országprofil, 2019., 7.p.
Online: <https://www.oecd-ilibrary.org/docserver/2247f4e0-hu.pdf?expires=1644974056&id=id&accname=guest&checksum=6A4E939EC480666FDCA1044D2961DAEF> letöltés: 2022. február 23.
12. PwC Sport Survey 2020: https://www.pwc.com/hu/hu/kiadvanyok/assets/pdf/Sport_Survey_2020_HU.pdf letöltés: 2022. február 23.
13. Sárközy (2017): Sárközy Tamás: A sport mint nemzetgazdasági ágazat – Előnyök és hátrányok, hosszú távú kilátások, Polgári Szemle, 13. évf. 4-6 szám, 143-159.
Online: http://real.mtak.hu/80106/1/PSZ%202017.%204-6.szam_v15_beliv_12.pdf letöltés: 2022. február 23.

14. Skinner, J., Smith, A. C. T. (2021): Introduction: sport and COVID-19: impacts and challenges for the future (Volume 1), European Sport Management Quarterly, 21:3, 323-332
Online: <https://doi.org/10.1080/16184742.2021.1925725> letöltés: 2022. március 23.
15. Sato, S., Oshimi, D., Bizen, Y., & Saito, R. (2020): The COVID-19 outbreak and public perceptions of sport events in Japan. Managing Sport and Leisure, 1–6.
Online: <https://doi.org/10.1080/23750472.2020.1773301> letöltés: 2022. március 23.
16. Szemesi (2015): Szemesi, S: Nemzetközi és európai sportjog, Campus Kiadó, Debrecen, 2015. 16-18 pp
Online: <http://sportestudomany.unideb.hu/wp-content/uploads/2015/12/Nemzetk%C3%B6zi-%C3%A9s-eur%C3%B3pai-sportjog.pdf> letöltés: 2022. február 23.
17. Varga (2015a): Varga J., Bordás P.: A sportjog közpénzügyi alapjai, Campus Kiadó, Debrecen, 2015., 39.p
Online: <http://sportestudomany.unideb.hu/wp-content/uploads/2015/12/A-sportjog-k%C3%B6zp%C3%A9nz%C3%Bcgyi-alapjai.pdf> letöltés: 2022. február 23.
18. Varga (2015b): Varga J., Bordás P.: A sportjog közpénzügyi alapjai, Campus Kiadó, Debrecen, 2015., 45. p.
Online: <http://sportestudomany.unideb.hu/wp-content/uploads/2015/12/A-sportjog-k%C3%B6zp%C3%A9nz%C3%Bcgyi-alapjai.pdf> letöltés: 2022. február 23.
19. Váczi (2010): Váczi J.: Az állami sportfinanszírozás új útjai, Nevelés és Sporttudományi Iskola, Budapest, 2010., 19.p.
Online: http://old.semmelweis.hu/wp-content/phd/phd_live/vedes/export/vaczijanos.d.pdf letöltés: 2022. február 23.
20. Weed, M. (2020): The role of the interface of sport and tourism in the response to the COVID-19 pandemic. JOURNAL OF SPORT & TOURISM, 2020, VOL. 24, NO. 2, 79–92
Online: <https://doi.org/10.1080/14775085.2020.1794351> letöltés: 2022. március 23.
21. WHO (2004): World Health Organization: Global strategy on diet, physical activity and health, May 2004.,
Online: https://www.who.int/dietphysicalactivity/strategy/eb11344/strategy_english_web.pdf letöltés: 2022. február 23.
22. WHO (2003a): World Health Organization: Health and Development Through Physical Activity and Sport, World Health Organization, 2003, 4.p
Online: http://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/67796/WHO_NMH_NPH_PAH_03.2.pdf;jsessionid=D3D073AB3573AFF3DC49601BBE854AF5?sequence=1 letöltés: 2022. február 23.
23. (XG GG, 2013): EU Work Plan for Sport 2011-2014, Expert Group „Good Governance” – Principles of good Governance in sport, 5 p
Online: https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/policy_documents/xg-gg-201307-dlvrbl2-sept2013.pdf letöltés: 2022. március 23.
24. Yan, Z. (2020): COVID-19: Exercise may protect against deadly complication. Redox Biology.
Online: <https://www.eurekalert.org/news-releases/909265> letöltés: 2022. március 23.

Az Állami Számvevőszék jelentései, dokumentumai

25. ÁSZ Önteszt (2021): Tesztelésre fel! – Sportegyesületek és sportszövetségek vezetőit támogatja az ÁSZ legújabb öntesztje
Online: <https://www.asz.hu/hu/sajtokozlomenyek/tesztelesre-fel-sportegyesuletek-es-sportszovetsenek-vezetoit-tamogatja-az-asz-legujabb-ontesztje> letöltés: 2022. február 23.
26. ÁSZ elemzés (2019): Klinga L. et al: Elemzés az önkormányzati tulajdonú, sporttal kapcsolatos feladatokat ellátó gazdasági társaságok ellenőrzési tapasztalatairól
Online: https://www.asz.hu/storage/files/files/elemzesek/2019/20190705_sporttal_kapcsolatos_feladatokat_ellato_gazdasagi_tarsasagok.pdf?download=true letöltés: 2022. február 23.

27. ÁSZ Kérdőív (2021): Kérdőív – Kiemelt nemzetközi sport- és sportdiplomáciai események szervezésére pályázó, kérelmet benyújtó szervezetek számára
Online: <https://www.asz.hu/hu/ontesztek> letöltés: 2022. február 23.
28. (ÁSZ, 2021a): A civilek nyitottak arra, hogy javítsák a működésüket, www.asz.hu, 2021.11.30.
Online: <https://www.asz.hu/sajtokozlomenyek/a-civilek-nyitottak-arra-hogy-javitsak-mukodesuket> letöltés: 2022. február 23.
29. ÁSZ jelentés (2021a): A költségvetési támogatásban részesülő számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek ellenőrzése – Sportegyesületek, sportszövetségek ellenőrzése – Magyar Sí Szövetség (21072 sz. ÁSZ jelentés)
Online: <https://www.asz.hu/storage/files/files/jelentes/2021/21072.pdf?ctid=1306> letöltés: 2022. február 23.
30. ÁSZ jelentés (2021a): A költségvetési támogatásban részesülő számviteli törvény szerinti egyéb szervezetek ellenőrzése – Sportegyesületek, sportszövetségek ellenőrzése – Magyar Diáksport Szövetség (21059 sz. ÁSZ jelentés)
Online: <https://www.asz.hu/storage/files/files/jelentes/2021/21059.pdf?ctid=1306> letöltés: 2022. február 23.
31. ÁSZ elemzés (2016a): Pulay Gy. et al: Tanulmány „A nagyberuházások integritási kockázatairól és az azt kezelő kontrollok kialakításáról”, 2016. május
Online: https://www.asz.hu/storage/files/files/Publikaciok/Elemzesek_tanulmanyok/2016/nagyberuhazasok_tanulmany.pdf?ctid=976 letöltés: 2022. február 23.
32. ÁSZ elemzés (2016b): Pulay Gy., Marosi Gy.: Elemzés a 2015. évi integritás felmérés „szabadidős és sport intézmények” intézménycsoportban mért eredményeiről, 2016. május
Online: https://www.asz.hu/storage/files/files/Publikaciok/Elemzesek_tanulmanyok/2016/szabadido_sport_tanulmany.pdf?ctid=976 letöltés: 2022. február 23.
33. [Jelentés – A központi alrendszer egyes intézményei pénzügyi és vagyongazdálkodásának ellenőrzése – Nemzeti Sportközpontok](#), 2018 (18247.sz. ÁSZ jelentés) letöltés: 2022. február 23.
34. [Jelentés – Az állami tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése – Bp2017 Világbajnokság Szervező és Lebonyolító Nonprofit Kft.](#), 2018 (18200.sz. ÁSZ jelentés) letöltés: 2022. február 23.
35. [Jelentés – Az állami tulajdonú gazdasági társaságok ellenőrzése – BMSK Beruházási, Műszaki Fejlesztési, Sportüzemeltetési és Közbeszerzési Zrt.](#), 2018 (18199.sz. ÁSZ jelentés) letöltés: 2022. február 23.

Az Európai Unió dokumentumai

36. A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A sport európai dimenziójának fejlesztése (COM/2011/0012 végleges)
Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=celex%3A52011DC0012> letöltés: 2022. március 21.
37. Fehér könyv – Fehér könyv a sportról, COM/2007/0391 végleges
Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A52007DC0391> letöltés: 2022. március 20.
38. A Tanács és a Tagállamok Kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői által elfogadott (2020/C 2141/01) következtetései a COVID-19 világjárvány hatásáról és a sportágazat talpra állásáról
Online: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:C:2020:2141:FULL#CI2020214EN.01000101.doc> letöltés: 2022. március 20.
39. Az uniós sportpolitika: értékelés és lehetséges további lépések, EU Kulturális Bizottság, 2021 2021/2058 (INI) EU sport policy: assesement and possible way forward
Online: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0318_HU.html letöltés: 2022. március 20.

40. A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás a sportra vonatkozó uniós munkatervről (2011–2014) 2011/C 162/01
Online: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uri-serv%3A0J.C_.2011.162.01.0001.01.HUN&toc=OJ%3AC%3A2011%3A162%3AFULL letöltés: 2022. március 20.
41. A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás (2014. május 21.) a sportra vonatkozó uniós munkatervről (2014–2017) 2014/C 183/03
Online: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uri-serv%3A0J.C_.2017.189.01.0005.01.HUN&toc=OJ%3AC%3A2017%3A189%3AFULL letöltés: 2022. március 20.
42. A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás sportra vonatkozó uniós munkatervről (2017. július 1. – 2020. december 31.) (2017/C 189/02)
Online: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=uri-serv%3A0J.C_.2017.189.01.0005.01.HUN&toc=OJ%3AC%3A2017%3A189%3AFULL letöltés: 2022. március 20.
43. A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői által elfogadott állásfoglalás a sportra vonatkozó uniós munkatervről (2021. január 1.–2024. június 30.) 2020/C 419/01
Online: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=OJ:C:2020:419:FULL#C_2020419EN.01000101.doc letöltés: 2022. március 20.
44. Brüsszel, 2011.11.09 C(2011) 7287 végleges; SA.31722 (2011/N) számú állami támogatás – Magyarország, A magyar sportágazat támogatás adókedvezmény tartalmazó támogatási program révén
Online: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/240466/240466_1271186_77_2.pdf letöltés: 2022. április 12.

Külföldi számvevőszékek dokumentumai

45. BoA Japan (2018): State of initiatives ahead of the Tokyo Olympic and Paralympic Games, October 4, 2018
Online: https://www.jbaudit.go.jp/pr/kensa/result/30/pdf/301004_youshi_02.pdf letöltés: 2022. április 20.
46. BoA Japan (2019): State of initiatives ahead of the Tokyo Olympic and Paralympic Games, December 4, 2019
Online: https://www.jbaudit.go.jp/pr/kensa/result/31/pdf/11204_gaiyou_01.pdf letöltés: 2022. április 20.
47. NAO Lithuania (2021): Changes are expected in high-profile sports, 16.03.2021.
Online: <https://www.valstybeskontrolė.lt/EN/Post/15646/national-audit-office-changes-are-expected-in-high-profile-sports> letöltés: 2022. március 23.
48. SAO Croatia (2019): Report on the work of the State Audit Office for 2019, (March, 2020)
Online: https://www.revizija.hr/UserDocsImages/ENG/Reports/2019/REPORT_ON_THE_WORK_OF_THE_STATE_AUDIT_OFFICE_FOR_2019.pdf letöltés: 2022. március 23.
49. SAO Latvia (2021): The Latvian Olympic Committee undertakes to implement the instructions provided by the auditors of the State Audit Office, www.archysport.com, June 28, 2021
Online: <https://www.archysport.com/2021/06/the-latvian-olympic-committee-undertakes-to-implement-the-instructions-provided-by-the-auditors-of-the-state-audit-office-article/> letöltés: 2022. március 23.

50. SAO Poland (2021): NIK about Programme of investments of special importance for sport, 28. July 2021,
Online: <https://www.nik.gov.pl/en/news/nik-about-programme-of-investments-of-special-importance-for-sport.html> letöltés: 2022. március 23.
51. UK NAO (2022): Sport participation, www.nao.org.uk
Online: https://www.nao.org.uk/work-in-progress/sport-participation/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=sport-participation letöltés: 2022. március 23.

KSH és Eurostat dokumentumok, adatforrások

52. KSH (2019): Központi Statisztikai Hivatal: Egészségügyi helyzetkép, 2019, 16.o.
Online: https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/egeszsegugyi_helyzetkep_2019.pdf letöltés: 2022. február 23.
53. KSH 9.1.1.11.: A nonprofit szervezetek száma, megoszlása és összes bevétele a tevékenységcsoportok szerint
Online: https://www.ksh.hu/stadat_files/gsz/hu/gsz0013.html letöltés: 2022. február 23.
54. KSH 16.1.1.18.: Központi Statisztikai Hivatal: A költségvetés sport kiadásai (folyó áron, Mrd Ft)
55. Online: https://www.ksh.hu/stadat_files/ksp/hu/ksp0018.html letöltés: 2022. február 23. Eurostat (2019): How much do governments spend on recreation and sport? 23/09/2019
Online: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20190923-1>
letöltés: 2022. március 22.
56. Eurostat (2020): How much do governments spend on recreation and sport? 23/09/2020
Online: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-eurostat-news/-/edn-20200923-1>
letöltés: 2022. március 22.

MELLÉKLETEK

Rövidítésjegyzék

GO	Governmental Organization
NGO	Non-governmental Organization
ÁSZ	Állami Számvevőszék
SZJA	Személyi jövedelemadó
TAO	Társasági adó
NAO	National Audit Office
NAOL	National Audit Office of Lithuania
MOB	Magyar Olimpiai Bizottság
NOB	Nemzetközi Olimpiai Bizottság
NSR	Nemzeti Sportinformációs Rendszer
EUMSZ	Európai Unió működéséről szóló Szerződés

Jogszabályjegyzék

Sporttv.	A sportról szóló 2004. évi I. törvény
Civil tv.	Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény
Ptk.	A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. V. törvény
Mötv.	Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény
Áht.	Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény
Ávr.	Az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 2011. (XII.31.) Korm.rendelet
Szja tv.	A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény
EKHO	Az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló 2005. CXX. törvény
Tao tv.	A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény
Sportcélú Korm. rend.	Az állami sport célú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló 474/2016. (XII. 27.) Korm. rendelet
EMMI rendelet	Az állami sport célú támogatások felhasználásáról és elosztásáról szóló 27/2013. (III. 29.) EMMI rendelet
127/2017. (VI. 8.) Korm. rendelet	127/2017. (VI. 8.) Korm. rendelet a Digitális Jólét Program végrehajtásával összefüggő egyes feladatokról, valamint a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökségről szóló 268/2010. (XII. 3.) Korm. rendelet módosításáról
Nemzeti Sportstratégia	A Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiáról szóló 65/2007. (VI. 27.) OGY határozat

Fogalomtár

Látvány-csapatsport	A labdarúgás, a kézilabda, a kosárlabda, a vízilabda, a jégkorong, valamint a röplabda sportág (1996. évi LXXXI. törvény - a társasági adóról és az osztalékadóról – 4. § -41. pont)
National Audit Office (NAO)	Az Egyesült Királyság független közkiadások felügyeletét ellátó szerve
sportegyesület	A sportegyesület alaptevékenysége a sporttevékenység szervezése, valamint a sporttevékenység feltételeinek megteremtése. (Sporttv. 16.§) A sportegyesület klasszikus sportszervezeti forma, a magyar sport hagyományos alapegysége. Magyarországon több ezer sportegyesület működik. A sok kis sportegyesület a versenysport, a szabadidősport, valamint az utánpótlás-nevelés bázisa, melyek a Sporttv. értelmében közvetlenül is részesíthetők állami támogatásban. (Sporttv. indoklása)
sportvállalkozás	Sportvállalkozás olyan gazdasági társaság, amelynek a cégjegyzékbe bejegyzett tevékenysége sporttevékenység, továbbá a gazdasági társaság célja sporttevékenység szervezése, valamint a sporttevékenység feltételeinek megteremtése egy vagy több sportágban. Sportvállalkozás korlátolt felelősségű társasági, illetve részvénytársasági formában alapítható, illetve működhet, de a fogyatékosok sportja, illetve szabadidősport területén sporttevékenység közhasznú társaság keretében is szervezhető. (Sporttv. 18. §)
sportszövetség	A sportszövetségek jogi személyiséggel és önkormányzattal rendelkező, egyesületek, szervezik a sportversenyeket, valamint a magyar sportolók nemzetközi versenyeken való részvételét, továbbá működtetik a sport versenyrendszerét, egyben a tagjaik érdekképviseleti szervei is. (Sporttv. 19. §)

ÁLLAMI SZÁMVEVŐSZÉK

1052 Budapest, Apáczai Cs. J. u. 10. | 1364 Budapest 4. Pf. 54

TEL: +36 1 484 9100

email: szamvevoszek@asz.hu

web: www.asz.hu | www.aszhirportal.hu